༄། །ཡི་ཆེ་ཡོ་ཕྱེ། །འབྲུ་གཉིས་པ།

༄། །བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས། རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚོས་ཀུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། བློ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག་བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྐྱོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ། དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ། དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༢༢

༄། ཡོ་ཀེ་ཡོ། ཧྲེ། ཁ་ཀྲུ་ག་ཧེ་ག་ཡ།

༄༅།། བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས། རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚོས་ཀུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། བློ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག་བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སྐྱོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ། དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ། དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༢༢

༄། ར་མོ་ཆེ་དཔེ་ཚོགས་པོད་༡༡།

བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན། བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས་བློ་གསལ་མིག་འབྱེད།
རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། བློ་རིག་གི་སྡོམ་ཚིག་བླང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།
གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྡོམ་ཚིག་རིགས་ལམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

བརྗོད་བྱ། རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐོར།

མཛད་པ་པོ། འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། (༡༩༡༣-༡༩༨༤) སྐྱོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ། (༡༩༠༨-༡༩༨༢)
དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ། དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས། (༡༧༧༤-?)

སྒྲིག་ཁྲབ་སློབ་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྒྲིག་ཁྲབ་འགན་ཁུར་བ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། ལྕངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།
དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༢ ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ། དེབ་གྲངས་༡-༥༠༠
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས་ཨང་། ༩༧༨ ༩༣ ༨༤༨༣༩ ༦༩ ༧

Gyuto Library© 2022

Sidhbari - Dharamshala (H.P.)

Series Title: ra mo che Series; Vol. 11

Volume Titles: 1. *bsdus grbaḥi don kunb sdus pa legs śad mkhas paḥi dgaḥ bston* (*Excellent Explanation—A Celebration of the Adepts; Summarisation of All Points of the Collected Topics*)
2. *blo rig gi rnam gzhag ñer mkho kun ḥdus blo gsal mig byed* (*Opening the Eyes of the Clear-minded Ones—A Compilation of All the Necessary Presentations of Awareness and Knowing {Mind}*)
3. *rtags rigs kyi rnam gzhag chos kun gsal baḥi me loṅ* (*The Mirror Reflecting All Phenomena—A Presentation of Signs and Reasoning*)
4. *blo rig gi sdom tshig blaṅ dor gsal baḥi me loṅ* (*The Mirror Reflecting What to Adopt and Discard—A Versified Formula on Awareness and Knowing {Mind}*)
5. *gtan tshig rig paḥi sdom tshig rigs lam gsal baḥi me loṅ* (*The Mirror Reflecting the Path of Reasoning—A Versified Formula on the Knowledge of Logic*)

Authors: ḥjam dpal ḥphrin las yon tan rgya mtsho (Jampel Trinley Yontan Gyatso) {1913 – 1984}
skyor dpon ḥjam dpal bsam ḥphel (Kyorpon Jampel Samphel {1908 – 1982}
dge bśes tshul khrims rnam rgyal ("blobzaṅ") (Geshe Tshultrim Namgyal)
dbyaṅs can dgaḥ baḥi glo gros (Yanchen Gawai Lodroe) {1774 - ?}

Subject: Concerning the eight philosophical terminologies and their meanings.
Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Lodup (Librarian - Gyuto Library)
Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten

ISBN: 978-93-84839-69-7

Published by: Gyuto Library, Sidhbari – 176057 - Dharamshala
Distt. Kangra (Himachal Pradesh) India
E-mail: gyutolibrary@gmail.com
Printed in New Delhi by Norbu Graphics

༈ དགེ་སྐྱོན་གླིང་བརྗོད།

༄༅། ། བསིལ་ལྡན་གངས་རི་དཀར་པོའི་སྤུ་ཁྲུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར། ཞི་བསིལ་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་དར་བ་ནས་བཟུང་འཕེལ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་འདས་དོན་ལ་ཕྱིར་མིག་རེ་བལྟས་ན། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྒྱལ་བློན་ལོ་པཎ་ཚོའི་དཔའ་སྟོབས་དང་༔ མཁས་མཛངས། དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཙམ་ལ་བསམམས་ནའང་སྤོབས་སེམས་ཤིག་མི་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད༔ འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལས་མིག་དཔེ་བླངས་ཏེ་རང་རེའི་ཕྲག་ཏུ་བབ་པའི་ལྡོག་མེད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་གང་ཡིན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་འཛིན་གནང་དགོས།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་ཆགས་སོགས་

ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཚུར་བསྡུས་ན་རྒྱུ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྦྱངས་ཏེ་དོན་གྱི་གནད་ལ་ཚད་མའི་རིགས་ལམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་གཤའ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་དགོས་པ་དང་། གཞུང་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་དུ་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྲག་འབྱེད་པའི་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་བསྡུས་གྲྭའི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པར་བསླབ་དགོས་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

དེས་ན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཞིར་བཟུང་ནས་འདི་ཡོར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་འཛིན་གྲྭ་ཁག་གི་བསླབ་གཞི་དངོས་དང་ཟུར་བལྟའི་གཞུང་བཅས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་བཞིན་པའི་ཁོངས་ནས་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲྭའི་གཞུང་ཆེན་གྱི་བསླབ་གཞི། འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་<<བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།>> སྐྱོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས་བློ་གསལ་མིག་འབྱེད།>> དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<རྟགས་རིགས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་ཚོས་ཀུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།>> དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<བློ་རིག་གི་སྡོམ་ཚིག་བླང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།>> དང་། <<གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྡོམ་ཚིག་རིགས་ལམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།>>བཅས་གལ་ཆེའི་གཞུང་འདི་དག་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་<<ར་མོ་ཆེ་པོད་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་>>དཔར་སྐྲུན་ཞུས་ཡོད། བསྡུས་གྲྭ་དང་བློ་རྟགས་ཀྱི་དཔར་གཞི་འབྲས་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱ་རྗེས་སུ་དཔར་སྐྲུན་གནང་བ་དེ་རང་ལས་མ་དཔེ་གཞན་མ་རྙེད་སྐབས་དཔེ་བསྡུར་གྱི་ལམ་ནས་དག་ཞུས་བྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་བློ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྡོམ་ཚིག་དབྱངས་ཅན་དགའ་བློའི་གསུང་འབུམ་དང་བསྡུར་ནས་ཞུ་དག་བྱས་ཡོད།

ད་ལམ་བསྡུས་གྲྭ་དང་བློ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་བཞིན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཞུ་དག་བགྱིས་ཏེ་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་སྐབས། དད་སྟོབས་ལྷག་བསམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སློང་དམིགས་བསལ་བ་ཐུབ་མོང་ནས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་སྒྲུབ་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་གཙོས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཉི་འོད་ཡངས་

པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་རོལ་བའི་བསྔོ་སྨོན་དང་བཅས་རྒྱུད་སྟོད་དགེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༩ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༣ ལ།

༄༅ དཀར་ཆག

དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད། iii

དང་པོ། བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག ༡

ཀ རིགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་གཞག ༣

༡ ཁ་དོག ༣

༢ གཞི་གྲུབ། ༤

༣ ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན། ༥

༤ ཡིན་ལོག་མིན་ལོག ༡༠

༥ ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། ༡༠

༦ སྤྱི་བྱེ་བྲག ༡༡

༧ རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་བ། ༡༢

༨ རྫས་ལྡོག་བཤད་པ། ༡༣

ཁ རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག ༡༤

༡ འགལ་འབྲེལ། ………… ༡༤

༢ ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས། ………… ༡༦

༣ ཞར་བྱུང་བར་ཤུན། ………… ༡༦

༤ མཚན་མཚོན་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག ………… ༡༧

༥ རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་བ། ………… ༡༧

༦ རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་ཁྱབ། ………… ༢༠

༧ དགག་གཞགས་སྒྲུབ་གཞགས། ………… ༢༡

ག། རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག ………… ༢༡

༡ རྟག་སྒྲ། ………… ༢༡

༢ ཞར་བྱུང་བསྡུས་ཚན་ཀུན་ལ་མཁོ་བ་ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ། ………… ༢༢

༣ དགག་གཞི་དྲིས་འཕངས། ………… ༢༣

༤ ཐལ་འགྱུར། ………… ༢༤

༥ གཞན་སེལ། ………… ༢༧

༦ སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག ………… ༢༨

༧ ཡུལ་ཡུལ་ཅན། ………… ༢༩

༨ མཚོན་སྦྱོར། ………… ༣༡

༩ རྟགས་སྦྱོར། ………… ༣༡

གཉིས་པ། བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས་བློ་གསལ་
མིག་འབྱེད། ༣༣

ཀ མཚན་ཉིད། ༣༥

ཁ དབྱེ་བ། ༣༥

ཀ༽ བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། ༣༥

༡ མངོན་སུམ། ༣༥

༢ རྗེས་དཔག ༣༦

༣ བཅད་ཤེས། ༣༩

༤ ཡིད་དཔྱོད། ༤༠

༥ ཐེ་ཚོམ། ༤༡

༦ སྣང་ལ་མ་ངེས། ༤༡

༧ ལོག་ཤེས། ༤༢

ཁ༽ བློ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ༤༢

ག༽ བློ་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ༤༣

གསུམ་པ། རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ༥༣

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༥༥

ཀ མཚན་ཉིད་བཤད་པ། ༥༥

ཁ དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༥༥

ཀ༽ རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ། ༥༥

༼ཀ རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ། ༥༥

༼ཁ རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། ༥༧

༼ག རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༦༡

༡༽ ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༦༡

༡ འབྲས་རྟགས་ཡང་དག ༦༡

༢ རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག ༦༣

༣ མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག ༦༩

༢༽ བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༧༡

༡ དགག་རྟགས་ཡང་དག ༧༡

༢ སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག ༧༡

༣༽ སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༧༡

༤༽ བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༧༣

༥༽ མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༧༥

༦༽ རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། ༧༦

ཁ༽ རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ། ༧༧

༡ འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ༧༧

༢ མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ༧༨

༣ མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ༨༣

ག རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ། ༨༥

བཞི་པ། བློ་རིག་གི་སྡོམ་ཚིག་བླང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ༩༡

ལྔ་པ། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྡོམ་ཚིག་རིགས་ལམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ༡༠༥

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༡༣༥

༄༅ རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱྭ་པ་ཆོས་སེང་ཞབས།།

༄༅།། བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་
བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

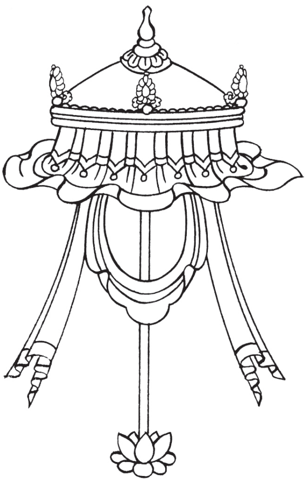

༄༅།། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ནི།།
རྩ་བའི་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་ཡི་གཏེར།།
བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མ་མ་རིགས་བརྒྱུའི་བདག །
དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མི་འབྲལ་སྐྱོངས།།

ཞེས་འདིར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རིགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་གཞག །དབང་པོ་འབྲིང་ལ་རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག །དབང་པོ་རབ་ལ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་རིགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་གཞག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་དོག །གཞི་གྲུབ། ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག །ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། སྤྱི་བྱེ་བྲག །རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་བ། རྫས་ལྡོག་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནི། རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་ལེའུ་ལས། སྔོ་སོགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ།། ཤུས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་པའི་གཞུང་སོགས་ལས་འཕྲོས། དེ་ཡང་མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས། རྩ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གོ །རྩ་བའི་མདོག་ཏུ་རུང་བ། རྩ་བའི་ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། ཡན་ལག་གི་མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། སྣང་མུན་སྤྲིན་དང་དུ་བ་དང་།། རྡུལ་གྲིབ་ཁུག་རྣ་ཉི་མའོ།། དེ་དག་རེ་རེའི་

མདོག་ཏུ་རུང་བ་ཞེས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྦྱར་དགོས་སོ།། རྩ་བའི་ཁ་དོག་དེ་དག་གཉིས་གསུམ་འདྲེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ།། དབྱིབས་སུ་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། རིང་ཐུང་མཐོ་དམའ་གྲུ་བཞི་ཟླུམ།། ཕྲ་ལེ་ཕྲ་ལེ་མིན་པ་འོ།། དེ་དག་རེ་རེའི་དབྱིབས་སུ་རུང་བ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་འཕྲོས། དོན་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་། སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་བྱ་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར༑ རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག༑ རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་བློ་རིག་ནས་

འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་དམིགས་པ༑ ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། བློ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད༑ ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྟག་མི་རྟག་སོགས་དུ་མ་ཡོད། སྐད་ཅིག་མ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་བྱེད་ནུས་པ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་པ། བྱས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རུང་བ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་རྣམས་དོན་གཅིག །སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན། རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མ་སྐྱེས་པ། མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་མི་རུང་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་སོགས་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས། ཤེས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ། གཟུགས་སུ་རུང་བ། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན༑ གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད། རོའི་སྐྱེ་

མཆེད༎ རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་དྲུག༎ མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ། སྣ་ཤེས་ཀྱི་སྣུམ་བྱ༎ ལྕེ་ཤེས་ཀྱི་མྱོང་བྱ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་རེག་བྱ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སུ་རུང་བ། ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་སྦྱར་རོ།། དབྱེ་ན་མཛོད་ལས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ།། སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།། རོ་ནི་རྣམ་དྲུག་དྲི་རྣམ་བཞི།། རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ།། གསལ་ཞིང་རིག་པ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་དྲུག༎ གཟུགས་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་དམིགས་པ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས། ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག༎ བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་བའི་མཚན་ཉིད༎ ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། མི་དགེ་བའི་མཚན་ཉིད། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དོན་དམ། ངོ་བོ་

ཉིད༔ མཚུངས་ལྡན། ཀུན་སློང་། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལྔ་ལྔ་ཡོད་དོ།། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད༔ ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན། བློ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། སོ་སོ་བའི་ཆོས། ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད། རང་མཚོན་བྱ་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཚོན་བྱ་མི་བྱེད་པ༔ མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བློ་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ལ་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ༔ ཆོས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་བྱེད་པ། མཚོན་བྱའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་ཐ་སྙད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད༔ ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད། གདུང་སྟེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ། ཀ་བའི་མཚན་ཉིད།

ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ། ཤིང་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཕྱུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ། གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད༏ ཚ་ཞིང་སྲེག་པ། མེའི་མཚན་ཉིད། སྲ་ཞིང་འཐས་པ༏ སའི་མཚན་ཉིད༏ བརླན་ཞིང་གཤེར་བ། ཆུའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ཞིང་གཡོ་བ། རླུང་གི་མཚན་ཉིད། ཐོགས་རེག་བཀག་པའི་ཆ། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་ཚུལ་བྱོས། གཞི་གྲུབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་མཚོན་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིན་ཁྱབ་གཉིས། མིན་ཁྱབ་གཉིས། ཡོད་ཁྱབ་གཉིས། མེད་ཁྱབ་གཉིས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རང་གི་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།། ཁྱོད་དང་ཐ་དད་ཁྱོད་དང་། ཁྱོད་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཁྱོད་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ༏ རྟག་པ་ཁོ་ན། མེད་པ། ཤེས་བྱ། རི་བོང་རྭ་རྣམས་རིམ་བཞིན་གཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པ་དང་། ཁྱོད་མིན་པ་ཁྱོད་ཡིན་པ་ལ་མུ་བཞི་སོགས་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ལྡོག་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས༏ གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས།། རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར།། མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས།། ལྡོག་པ་

ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན།། ཞེས་སོགས་ལས་འཕྲོས། དོན་ཡོད་དེ། རང་མཚན་སྣང་བའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ལྡོག་པ་སྣང་བའི་དབང་གིས་རང་ལྡོག་དང་། གཞི་ལྡོག་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་ལ་རང་མཚན་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རང་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་རྣམས་རྟོག་བཏགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་བཤད་པ། དཔེར་མཚོན་ན། དངོས་པོའི་ལྡོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དང་གཅིག །དངོས་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚོན་བྱ། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་ལྡོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་གཅིག །སྐད་ཅིག་མ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། མི་རྟག་པའི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ། དེའི་ལྡོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཅིག། རྟག་པ་ཡིན་པ་གསུམ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པ་གཅིག །མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅིག །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འགྲེ། རྟག་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ལ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་དོ།། དེས་མཚན་མཚོན་ཀུན་ལ་

རིགས་འགྲེ་སྐོ་རྒྱ་ཆེར་རྩོད་དགོས་པ་ཡོད་དོ།། འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རང་རང་གི་ལྡོག་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པས༏ དེའི་ལྡོག་པ་ལ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་དོན་གཅིག །དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་དང་དོན་གཅིག །དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་དོན་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་ཆ་རང་ཡིན་དང་ཡ་གང་ཡིན་རང་མིན་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ་ཞེས་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཞེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ༏ ཞེས་བྱ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་དེས་ཁྲིད་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ།། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚོན་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཡོད་པ་ཡིན། མེད་པ་མ་ཡིན། འོ་ན་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་དངོས་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡིན་པ་དང་རྟག་པ་དོན་གཅིག །མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །དེ་བཞིན་དུ་དགག་སྒྲུབ། རྫས་ལྡོག་སོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ།། འོ་ན། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཐྲེན་གྱི་གཞལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་དུ་རྩོད་དགོས་པ་ཡོད། འོག་ནས་བར་ཤུན། རྣུག་སྒྲ། ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི་དྲིས་འཕངས་སོགས་འདིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐྣག་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་ བློས་གཟུང་ཚུལ་ཤེས་པའི་

ཆེད་དུ་སྦྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། དོན་སྤྱི། ཚོགས་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་པོ་དང་སྤྱི་དོན་གཅིག །བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཆ། བུམ་པའི་དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ།། ཆ་ཤས་དུ་མ་འདུས་པའི་གཟུགས་རགས་པ༑ ཚོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་སོགས་གཟུགས་རགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ།། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ༑ དངོས་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་གི་འགྲོ་ཚུལ་ཐོས། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ཡང་དེ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་མ་ཚང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་དང་། སྤྱིའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱེ་བྲག་སོགས་གཉིས་གསུམ་མཐའ་ཡས་པ་སྦྱར་དགོས་སོ།།

བདུན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཆུང་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། སྐྱེད་བྱེད། རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དངོས་རྒྱུ། བརྒྱུད་རྒྱུ། ཉེར་ལེན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་བཞི། དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད། དངོས་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་བྱེད། བརྒྱུད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་འབྲས་རང་གི་

རིགས་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། བསྐྱེད་བྱ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་འབྲས། བརྒྱུད་འབྲས། ཉེར་འབྲས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་དང་བཞི། དངོས་སུ་བསྐྱེད་བྱ། དངོས་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་བྱ། བརྒྱུད་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱ། ཉེར་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དངོས་རྒྱུ། དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་རྒྱུ། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དངོས་འབྲས། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བརྒྱུད་འབྲས་ཡིན་ལ༑ དེས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རིགས་འགྲེ་སྦྱེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་རྟགས་ལྡོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན༑ རྟགས་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྟགས་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་དང་

མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཡིན་ལྡོག་ཆོས་ཡིན་ཏེ༑ ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རང་ཡིན་ལྡོག་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རང་མ་ཡིན་ལྡོག་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན༑ ལྡོག་ཆོས་ཕུང་གསུམ་ཅམ་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ལྡོག་ཆོས་ཕུང་གསུམ་ཅམ་པོ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ཡིན་ལྡོག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རང་ཡིན་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན། རང་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་ཆོས་རང་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན། ལྡོག་ཆོས་ཕུང་གསུམ་ཅམ་པོ་བ་ལྡོག་ཆོས་ཕུང་གསུམ་ཅམ་པོ་བའི་རྗེས་མཐུན་ཡིན་ནོ།། རྗེས་མཐུན་གྱི་རྗེས་མཐུན་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་གྱི་སྨུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ།།

༄ གཉིས་པ་རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག ༑དེ་ལ་དབྱེ་ན། འགལ་འབྲེལ། ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས། ཞར་བྱུང་བར་ཤུན། མཚན་མཚོན་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག ༑རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་བ། རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་ཁྱབ། དགག་གཤགས་སྒྲུབ་གཤགས་བཤད་པ་དང་བདུན་ནོ།།

དང་པོ། འགལ་འབྲེལ་ལ། འགལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས།

ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས། འགལ་བའི་མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་ན། དངོས་འགལ། བརྒྱུད་འགལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ༑ ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་བཞི། དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བརྒྱུད་ནས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གནས་པ། བརྒྱུད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བློའི་ཡུལ་དུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་དང་པོ། རྟག་དངོས་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། ཚ་གྲང་གཉིས་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། ཡོད་མེད་གཉིས་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྡོག་པ། ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། དེ་བྱུང་འབྲས་གཉིས༑ ཁྱོད་དེ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དེ་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྡོག་པ། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད༑ དཔེར་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ།། འདིའི་ལྡོག་སྟོབས་ཞེས་པ་བློའི་ཡུལ་དུ་ལྡོག་སྟོབས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་དགོས། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དེ་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྡོག་པ། ཁྱོད་དེ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དུ་བ་མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་འདིའི་ལྡོག་སྟོབས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྡོག་སྟོབས་དང་བློའི་ཡུལ་དུ་

ལྡོག་སྟོབས་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ།། མཚོན་བྱ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་ལ་མུ་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་མུ་བཞི། འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བ་ལ་མུ་བཞི་རྣམས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

གཉིས་པ་ཡོད་རྟོགས་མེད་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན༑ རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ལ་མུ་བཞི་བསྒྲིག་པར་བྱ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ།།

གསུམ་པ་བར་ཤུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ༑ བདག་མེད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡོད་པ་དང་ཁྱོད་མེད་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཟེར། འོ་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ།། འདོད་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཞེས་གཡོགས་པ་ལ་བར་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་ལུགས་ལ་ཤུན་ནམ་ཤན་ཞེས་པ་རྣམས་སོ།།

བཞི་པ་མཚན་མཚོན་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་སོགས་པན་ཚུན་མང་པོར་སྦྱར་བ་རྣམས་སོ།།

ལྔ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།། བསྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་།། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་།། རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན། བུམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། བུམ་པའི་བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་ལྡན་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་གཉིས། དངོས་པོ་ཀུན་དང་པོ་དང་། རྟག་པ་ཀུན་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ།། ཞེས་གསུངས། པན་ཚུན་དུས་མཉམ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན༑ པན་ཚུན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ༑ ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས།། ཞེས་གསུངས། རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རང་དང་འདྲ་བ་སྐྱེད་བྱེད། བསྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བའོ།། ཞེས་གསུངས། པན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་

པ་ལྔ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིན། ཕན་ཚུན་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གཉིས་དེ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་།། སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ།། ཞེས་གསུངས། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། རྫས༐ དུས། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར༐ མཚུངས་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་དེ་སེམས་བྱུང་རྫས་རེ་རེ་བ་མཚུངས་པས་རྫས་མཚུངས། གྲུབ་དུས་དང་། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ་དོན་གཅིག་པས་ཕྱི་མ་བཞི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཕྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཏེ༐ ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན།། རྣམས་ཀྱི་རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་སྟེ༐༐༐ ཞེས་གསུངས། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། མི་དགེ་བའི་ལས། དགེ་བའི་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་།། དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན༐༐༐ ཞེས་གསུངས། གྲོགས་བྱེད་པ། རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན༐ དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་བཞི། དང་པོ་དང་རྐྱེན་དོན་གཅིག །གཟུགས་འཛིན་དབང་མཛོད་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་

གང་རུང་ཡང་ཡིན་རང་ཡིན་པའམ་རང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་ཉུས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བར་དམིགས་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད༑ དཔེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ།། དབང་མངོན་རྣམས་ལ་རྐྱེན་གསུམ་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཡིད་མངོན་རྣམས་ལ་རྐྱེན་གཉིས་གསུམ་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་རྣམས་རྐྱེན་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།། འབྲས་བུ་ལ་སྦྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

བདག་པོའི་འབྲས་བུ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། སྐྱེས་བུས་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་ལྔ་ཡོད་ལ༔ ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ། སྤྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ཚེ་ཐུང་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྲོག་གཅོད་པའི་དབང་གིས་སྲོག་གཅོད་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ལོ་ཏོག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ལྟ་བུ་བཞི་པ། འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མ་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཐུར་ཁྱབ་རྣལ་མ་ཐུར་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ལྡོག་ཁྱབ་རྣལ་མ་ལྡོག་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །འགལ་ཁྱབ་རྣལ་མ་འགལ་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་པོ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གསུམ་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བཞི་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལྔ་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དྲུག་པ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བདུན་པ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་

བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཁྱབ་པ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བརྒྱད་ཀ་ངེས་པའི་བར་བརྒྱད་བཤད་ལ། རྣལ་མ་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བཞི་ཀ་ངེས་པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བཞི་ཀ་ངེས་པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དོ།།

བདུན་པ་དགག་གཤགས་སྒྲུབ་གཤགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡོད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཟེར། ཙོ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ མ་ཁྱབ་ན། ཚད་མས་དམིགས་བཞིན་དུ་བསྐལ་དོན་ཡིན་ན་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སོམས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུབ་གཤགས་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ།། ཞེས་དགག་གཤགས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

༈ གསུམ་པ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དྲུག་སྒྲ། ཞར་བྱུང་བསྡུས་ཚན་ཀུན་ལ་མཁོ་བ་ཁས་བླངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི་དྲིས་འཕངས། ཐལ་འགྱུར། གཞན་སེལ། སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག །ཡུལ་ཡུལ་ཅན། མཚོན་སྦྱོར། རྟགས་སྦྱོར་བཤད་པ་དང་དགུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྐྱང་རྟེས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པས་སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་རྟེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་འདོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱེད་གཞི་རྟེས་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་དངོས་ཀྱི་ཁས་ལེན་དང་། མི་རྟག་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་དེ་དང་དོན་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དོན་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་སོང་བས་དོན་གྱི་ཁས་བླངས་དང་། ཕྱི་རྒོལ་དམ་བཅའ་ལ་འཁྲིད་དེ་རིགས་པས་ཕུལ་དུ་ཡོད་པའི་རིགས་པའི་ཕུལ་མཚམས་ཀྱི་ཁས་བླངས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་ལན་བཏབ་པས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་ཁས་བླངས་ལ་སོང་ཞིང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བུམ་པ་སྤྱིར་བུམ་

པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ལ་མ་སོང་བ་ལྟ་བུ་འདོད་ལན་གྱི་ཁས་བླངས་སོང་མཚམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་མ་གྲུབ་མ་ཁྱབ་ཅེས་རྟགས་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཚེ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་ལན་འདེབས་པ་སོགས་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་སོང་མཚམས་དང་། མ་སོང་མཚམས་སོ་སོར་སྦྱོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་དྲིས་ཏེ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ན་སྔ་རྒོལ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤུགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་སྔ་རྒོལ་དྲིས་འཕངས་དང་༑ ཕྱི་རྒོལ་སྔ་རྒོལ་ལ་དྲིས་པའི་ཚེ་སྔ་རྒོལ་ཐལ་འགྱུར་སོགས་བཀོད་པས་ཕྱི་རྒོལ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤུགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རྒོལ་དྲིས་འཕངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་དྲིས་པ་ན་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟག་གོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཚེ་སྔ་རྒོལ་གྱི་བློ་ཡུལ་ལ་ཕྱི་རྒོལ་དེ་ནང་པ་མིན་པ་དང་ཕྱི་རྒོལ་དེས་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཞེས་སྨྲ་བའི་ཚེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྔ་རྒོལ་གྱིས་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་ཤུགས་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་བརྒལ་བརྟག་གི་ཚེ་ན་སྔ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་བློ་

ཡུལ་ལ་ཤུགས་ལ་གོ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ།།
བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐལ་ངག་ཏུ་དམིགས་པ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས། རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་བཞི་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ༑ དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་ནུས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་ནུས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། སྒྲ་

ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་གྲུབ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་གསུམ་ཡིན་ནོ།། འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་བློའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ལ། དེའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན། འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ་དམ་བཅའ་འདོར་བའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དམ་བཅའི་སྟེང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད། ཐལ་འགྱུར་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་བཤད་པ་ཡོད་དེ། ཁྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། ཁྱབ་རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ་རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཚད་མས་བསལ་བ། དམ་བཅའ་ལ་

བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་གཉིས་དང་༑ གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཚད་མས་བསལ་བ༑ བསལ་བ་ཡེ་མེད་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ། ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཚད་མས་བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་ཞེས།། ཁ་བ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་འདོད།། བཟློག་པར་ནུས་དང་མི་ནུས་ལས།། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བདུན་བདུན་ཡིན།། ནུག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ།། བདུན་པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་ཐལ་འགྱུར་འགོད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རེ་རེ་བའི་འགོད་ཚུལ། ཆོས་ཅན་དུ་མ་བརྩེགས་པའི་འགོད་ཚུལ༑ བསལ་སྤྱངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། རྟགས་སྤྱངས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ། སྤྲུགས་ཚང་གི་འགོད་ཚུལ་དང་ལྔ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་རེ་རེ་བ་བྱས་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དུ་མ་བརྩེགས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཀ་བ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཅན་ཕྱི་མ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསལ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་བསལ་བ་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་བརྩེགས་པ། རྟགས་ཕྱི་

མ་རྣམས་ཀྱང་སྔ་མའི་སྟེང་དུ་བརྩིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱུགས་ཚང་ལ་ཡང་རྩོད་གཞི་བསལ་བ་རྟགས་སྦྱུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དེ་རྣམས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྩིགས་མི་དགོས་པར་གོ་བ་མེད་པ་སྦྱུགས་སུ་ཚང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི། སྒྲའི་དགག་གཞི༔ དྲིའི་དགག་གཞི། རོ་ཡི་དགག་གཞི། རེག་བྱའི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན། ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་ཞེས་སོགས། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དོན་དེ་བློ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཚེ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད༔ དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དོན་དེ་བློ་ལ་(རྣམ་པ་)ཤར་བའི་ཚེ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བརྗོད་

པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། བློའི་གཞན་སེལ་དང་། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་དཔེར་མཚོན་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་མེད་དགག་དང་། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ།། ཡང་དགག་པ་ལ་དབྱེ་ན། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་སྒྲུབ་པ་མི་འཕེན་པ་དང་༑ དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་དང་བཞི་ཡོད་དོ།།

  བྱུག་པ་སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རང་ཡུལ་ལ་བརྟ་དབང་གིས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཀུན་དང་པོ་དང་། མངོན་སུམ་ཀུན་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། རང་

ལ་ཆོས་དེ་སྣང་བ་དེའི་སྤྱི་དེ་ལ་བརྡ་ཞེས་བྱ་ལ་དེའི་དབང་གིས་འཇུག་ཅེས་དང་། རང་ལ་ཆོས་དེ་སྣང་བ་རང་མཚན་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་དངོས་དབང་གི་འཇུག་ཅེས་གོ་དགོས་སོ།།

བདུན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བློས་རིག་པར་བྱ་བ། ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྣང་ཡུལ། གཟུང་ཡུལ། འཇུག་ཡུལ། ཞེན་ཡུལ་དང་བཞི་ལས། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དངོས་ཡུལ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་ལ། འཇུག་ཡུལ་སྒྲ་བློ་དོན་མཐུན་རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་དང་སྒྲ་དོན་མཐུན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དོ།། རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲ། བློ། སྐྱེས་བུ་དང་གསུམ༔ མཉན་བྱ། སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིང་ཚིག །ཡི་གེ་གསུམ། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་ཞིང་སྦྱར་བ་ལྟར་དོན་དེ་འཁྲུལ་མེད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དོན་དེ་ལ་འདོད་རྒྱལ་མཁན་པོས་ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་བརྡ་སྦྱར་བའི་མཉན་བྱ། དོན་དེའི་བཏགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འདྲ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་དང་། འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་ལ་སེངྒེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ༔ གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་

བྱུང་འབྲེལ་རྒྱུ་མཚན་བྱས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་འབྲས་ལ་བཏགས་པ་དང་། འབྲས་མེད་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ་གཉིས་ལས༔ དང་པོ་ནི། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་དོན་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་ཡོད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་མིང་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱོར་ནས་སྟོན་པའི་མཐའ་བྲལ། ཚིག་གི་མཚན་ཉིད། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས། ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཚིག་དང་། ཀ་མད་སུམ་ཅུ་ལྟ་བུ་འམ་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ།། ཡང་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་གོ་ལ། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཚོགས་པ་ཅན་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀ་མི་གོ་བ་ཡིན་ནོ།། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན། རིགས་སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་མཐའ་བྲལ་དེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད༔ རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡང་ཡིན་ཚོགས་སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པའི་མཐའ་བྲལ་དེ།

ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་གཉིས་ལ་མྱུ་བཞི་ཡོད་དོ།།

བརྒྱད་པ་མཚོན་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པ་མཚོན། ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་དེ་མཚན་མཚོན་ཀུན་ལ་སྦྱོར་རོ།།

དགུ་པ་རྟགས་སྦྱོར་ཡོད་དེ། གང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་གནོད་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་བཞིན༑ བདེན་བཞི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡང་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་ཟད་པའི་རིགས་ཡོད་དེ། རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ།། མཚོན་སྦྱོར་རྟགས་སྦྱོར། ཐལ་སྦྱོར་གཞུང་སྦྱོར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ངག་ཡིན་དགོས་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་སྦྱོར་གྱི་དབྱེ་བ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་བ་དང་རིགས་ལམ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་བའི་དབང་འབྲིང་དང་རིགས་ལམ་ལ་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་དབང་རྣོན་རྣམས་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྒྲུབ་ཚུལ་

རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་པར་མཛད་དེ། མཁྱེན་དོན་ཇི་བཞིན་ཐུགས་ཉམས་བཞེས་ལེགས་པར་མཛད་ནས་མར་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

འདི་ལྟར་སྨྲས་པ། ཚད་མའི་སྟོན་དེའི་ལེགས་གསུང་སྙིང་པོ་ཀུན༑༑ ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་ཀུན་གྱི་སྙིང་སྟོབས་ལས།། ལྗོངས་འདིར་དགེ་མཚན་སྟོང་འབར་རིང་ལུགས་ལྟར།། འདིས་ཀྱང་རིགས་ལམ་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསྡུས་གྲྭའི་དོན་ཀུན་བསྡུས་པ་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞིན་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ནས་བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་བསྐུལ་མ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་བཞིན་ཚུལ་ཁང་སྟོད་མཚམས་སྤྲུལ་སྐུ་འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་འབོད་པས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པ་ཆུ་འབྲུག་ལོར་ཞུས་དག་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །

༄༅། །བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་
ཀུན་འདུས་བློ་གསལ་མིག་འབྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

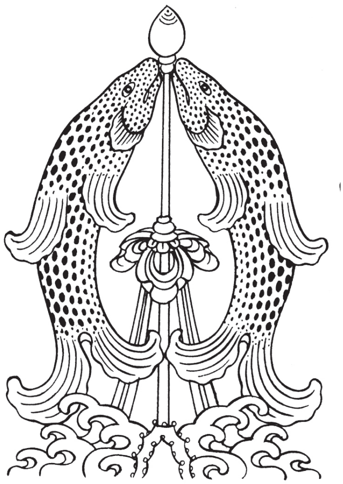

༄༅།། བློ་གཏེར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཉིད་བློས་པའི་གར།།

བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།།

བློ་རིག་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས་པ།།

བློ་དམན་རིག་པའི་སྣང་བ་རྒྱས་ཕྱིར་སྤེལ།།

དེ་ལ་འདིར་བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། རིག་པ་བློའི་མཚན་ཉིད། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། བློ་དང་རིག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། བློ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བློ་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག །བཅད་ཤེས། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས། ཐེ་ཚོམ། ལོག་ཤེས་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བདུན། དང་པོ་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན། སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན། དྲི་འཛིན་དབང་མངོན། རོ་འཛིན་དབང་མངོན། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་དང་ལྔ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་དང་། དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ། ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་མངོན་གཉིས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལས་བྱུང་བའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞན་རིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་བར་ལྔ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། སྤེལ་མར་སྐྱེ་བ། འགྲོས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ༑ རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོའི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་དབང་

མངོན་སྣང་ཅིག་རེ་རེའི་བར་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་རེ་སྐྱེ་བར་འདོད། གཉིས་པའི་ཚུལ་ནི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་གཉིས་པ་དང་༑ གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྣང་ཅིག་དང་པོ། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་ཀྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་འགྲོས་གཅིག་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད། གསུམ་པའི་ཚུལ་ནི༑ རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྣང་ཅིག་ཐ་མའི་མཇུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བར་བཞེད༑ དེ་ཡང་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་ནི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་དུས་མཐའི་སྣང་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་པར་ཡིག་ཆར་གསལ་ལོ།། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཞེས་པ། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ།། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ།། ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་གོ་དགོས་སོ།། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུའོ༑༑ འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ། བཅད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་གསུམ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།

ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་རིག་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ།།

ཞར་བྱུང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་གཞག་ཙུང་ཟད་བཤད་པ་ལ༑ འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།། དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ།། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དྲུག་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་གཅིག་དང་བདུན་དུ་འདོད། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བས་དེ་དག་བཞིར་བསྡུས་ནས་བཤད་དོ།། འདི་དག་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྡ་སྟོད་བློ་རིག་དང་ལེའུ་གསུམ་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སོགས་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད༑ རྗེས་དཔག་ལ་ཚད་མས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག །དངོས་སྟོབས་རྗེས་

དཔག་དང་གསུམ། རང་གི་རྟེན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྐོག་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།།། ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རི་བོང་ཅན་ལ་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། རང་གི་རྟེན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཞེན་རིག་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའོ།།

རང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབང་མངོན་བཅད་ཤེས། ཡིད་མངོན་བཅད་ཤེས། རང་རིག་བཅད་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་བཞི། གཉིས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་གཉིས། མཚན་གཞི། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་།

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱངས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ་བྱེད་གསུངས།

རང་གི་འདུག་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཀྱང་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་རིག་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བྱས་པའི་རྟག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་བློ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། ཡིད་དཔྱོད་རྟགས་ལ་བརྟེན་མི་ལྟོས།། དམ་བཅའ་ཙམ་ཡིན་ཟེ་ཆོམ་འགྱུར།། རྟགས་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་དག་གམ།། ལྟར་སྣང་གསུམ་ལས་འདའ་བ་མེད།། ཅེས་གསུངས། ཡང་ན་སྒྲོང་བ་དང་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འདུག་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་

མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་བཅད་དོན་མ་ཐོབ་པའི་ཞེན་རིག །དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག །འདིའི་སྒྲོ་བ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་བ་དང་། རང་རིག་གི་སྒྲོ་བ་དང་། དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་སྒྲོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དེ་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་བློ་ཡིན་ན་བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་སེམས་ཏེ༑ མི་སྡུག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་རྣམས། གཞན་རྣམས་མིན་པ་གོ་སླ་ལ། སྒོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པས་ཡིད་དཔྱོད་དུ་མི་རིགས༑ འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པས་ལོག་ཤེས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།།

རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྒྲ་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཡིད་གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་སོམ་ཉི་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་རིག་པ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན།

རང་རིག་དང་གསུམ། དེར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡང་། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་མཐོང་དམ་མ་མཐོང་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས། མཚན་གཞི་ནི་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ལས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དང་གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བའི་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བློ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དོན་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ། རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་མ་

འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་འབྲེལ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཅིག །གསུམ་པ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག །

གསུམ་པ་བློ་རིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། འབྲེལ་ཤེས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཡིད་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེལ་འཇུག་གི་བློ་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་དོན་ཡང་། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་མང་ན་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདིའི་གྲངས་ངེས་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་གྱི་ཕུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་ཚད་མ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་འཇོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་ཚད་མའི་གྲངས་ལ་རྒྱང་འཕེན་པས་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་འདོད་པ་ནས། ཙ་རི་ཀ་པས་བཅུ་

གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་བར་གཞན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།། ཞེས་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་དུ་མ་ནས་དེ་དག་ལེགས་པར་བཀག་ནས་ཚད་མ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྟེང་དུ་གནས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་འདྲེན་མི་ནུས་པར་ཕྱིས་འབྱུང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་གོམས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ལྔ། མཚན་གཞི། བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ། མེས་བཙོ་སྲེག་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འཛལ་བའི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། ཚད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་བུ་བཞི་པ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལྔ་བུ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས། དོན་རིགས་གཉིས་དང་རང་རིག་གཉིས།། རྗེས་སུ་དཔག་རྣམས་རང་ལས་ངེས།། ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྣང་བ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ། སྤྱིར་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་པ། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། དོན་ལ་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྔ་བུ་དང་པོ་དང་། དོན་ལ་ཤ་པ་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་ཤ་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་ལྔ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ཁོ་བོས་སྔོན་པོ་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྔ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་དངོས་དང་། ཐ་མ་བཏགས་པ་བར་འཇོག །ཡང་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་པོ་བ། ཡིད་མ་གཏད། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་གསུམ་ཡང་ཡོད་དེ། རིགས་གཏེར་ལས། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད།། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་གཞན་ལས་ངེས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། སྔར་

ཨུཏྤལ་མཐོང་མ་སྨྱོང་བའི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཨུཏྤལའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྨིག་རྒྱུའི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅད་ཤེས་སོགས་བློ་རིག་ཕྱི་མ་ལྔའོ།།

སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སེལ་འཇུག་གི་བློ་གཉིས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི། རྗེས་དཔག༔ ཡིད་དཔྱོད། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དང་། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམས་འཇོག །སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད༔ དེ་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློ་གཉིས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི། མངོན་སུམ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གཉིས་དང་། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམས་འཇོག །རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། ལོག་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ།། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མངོན་སུམ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་རིག་

པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རིག་པ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད༔ ཡིད་དང་། ཡིད་ཤེས་ལ་མུ་བཞི། དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མིན་པ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དང་པོ་མིན་པ། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བུམ་པ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་མུ་བཞི། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི། དེའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། པཎ་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་བརྡ་ཆད་འདི་རྣམས་ལ་གཅེས་པར་བྱུངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རིགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིག་ཤེས། རྣ་ཤེས། སྣ་ཤེས། ལྕེ་ཤེས། ལུས་ཤེས་དང་ལྔ། རང་ཡུལ་ལ་བརྡ་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རིག་པ་སེལ་

འཇུག་གི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རིག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །རང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག །རང་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་། དེའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་གཉིས་ལྟ་བུ། དམིགས་པ་གཅིག་པས་དམིགས་པ་མཚུངས། འཛིན་སྟངས་གཅིག་པས་རྣམ་པ་མཚུངས། དུས་གཅིག་པས་དུས་མཚུངས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གཅིག་པས་རྟེན་མཚུངས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྫས་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་ཚོར་བ་ཡང་རེ་རེ་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་རྫས་མཚུངས་པ་སྟེ་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཡིན་ནོ།། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་གོ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཀྱི་ཚིག་སྐྱོན་གཙོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ན་མཚན་ཉིད་གང་ལ་རང་སྒྲ་ཐོག་མར་ཡོད་ཚེ་མཚོན་བྱ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྦྱར་དགོས་སོ།།

སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱི་ཚན་དྲུག་ཡོད་དེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ངེས་ལྔ།། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་རྩ་ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞི།། སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་འདི་དག་གོ །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་

སེམས་པ་དང་།། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ།། གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་ནི།། འགྲོ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་འོ།། འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་དང་།། ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྔ་པོ་ཡུལ།། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་ངེས་ཕྱིར༑༑ ཡུལ་ངེས་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན།། དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད༑༑ འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་དང་།། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གསུམ།། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་སྦྱང་བག་ཡོད་དང་།། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པར་མི་འཚེ་རྣམས།། གཉེན་པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་ལྡན་སོགས།། ཅེ་རིགས་སྒོ་ནས་དགེ་བ་འོ།། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་།། མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་དྲུག །འདི་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་སྦྱར།། རྩ་ཉོན་ཡིན་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་ནི།། ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་འོ།། ཁྲོ་བ་འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་ཚིག །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་དང་གཡོ།། རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད།། ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་མ་དད་པ།། ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་།། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་བཅས༑༑ ཉེ་ཤུ་རྩ་ཉོན་འཕེལ་སྐྱེ་དང་།། ཉེ་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོ༑༑ གཉིད་འགྱོད་རྟོག་དཔྱོད་གཞན་འགྱུར་ཏེ།། ཀུན་སློང་མཚུངས་ལྡན་ཅེ་རིགས་ཀྱིས།། དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན།། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འོ།། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་།། བྱེད་ལས་རྫས་བཏགས་ཁྱད་པར་སོགས།། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ན།། ཞིབ་ཏུ་མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ཤེས།། ཉེས་ཚོགས་མཆིས་ན་མཁས་

ལ་བཤུགས།། དགེ་ན་བདག་འདྲའི་བློ་དམན་གྱི།། རྨོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུས།། རྒྱལ་བསྟན་ཡུན་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉེར་མཁོ་ཀུན་འདུས་འདི་འདྲ་ཞིག་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་པ་སྤྲ་ཕྱི་ཀུན་གྱིས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན། ར་སྟོད་བློ་རིག་ལ་གཞི་མ་བྱས། པཎ་ཆེན་གྱི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་བཀོད། དེར་མི་གསལ་བ་མཚན་ཉིད་འགའ་ཞིག་བསྒྱུར་འོས་རྣམས་བློ་རིག་སྟོམ་དང་ཡོངས་འཛིན་བློ་རིག་གཉིས་དང་ཅི་རིགས་སུ་མཐུན་པར་སྒྱུར་བ་འདི་ནི། བློ་གླིང་སློབ་དཔོན་ཁྲི་ཐོག་པ་རྒྱལ་རོང་དགེ་བཤེས་སྐྱོར་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ་སྒྱུར་བ་འདི་ལ་ཞུས་དག་པ་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་ཀྱི་བློ་མཐུན་དུ་བགྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

སྨྲས་པ། དག་དང་མ་དག་སྣོད་བཅུད་འཇིག་རྟེན་དང་།། སྲིད་ཞིར་བཅིངས་དང་གྲོལ་བའི་བྱེད་པོ་ཉིད།། ཀུན་བྱང་བློ་འམ་སེམས་འདི་ཡིན་ཚུལ་ལ།། རྒྱལ་དང་པཎ་གྲུབ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གཅིག་ཏུ།། ཡིད་ཆེས་ལུང་ལས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་དོན།། ཐོག་མར་ཐོས་བྱུང་ཡིད་དཔྱོད་གོ་བ་བཙལ།། ཡང་དག་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་བྱུང་གི །ཇེས་སུ་དཔག་པས་སྣང་ལ་མ་ངེས་དང་།། ཐེ་ཚོམ་ལོག་རྟོག་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་ཆོད་ནས།། བཅད་དོན་ཐོབ་པའི་ངེས་ཤེས་རྒྱུན་དུ་བསྐྱང་།། དེ་ལྟར་གོམས་པས་གསལ་སྣང་སྒོམ་བྱུང་གི །སྦྱོང་བ་ཐོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི།། གོམས་པ་མཐར་སོན་ཀུན་

མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ།། ཚུལ་འདིར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་
མཛོད།།། དད་སྟོབས་ལྷ་ལམ་ཡངས་པའི་འཛམ་སྤྲིན་ནས།། པར་
བསྐྲུན་ལེགས་བྱས་རྣམ་དཀར་བསིལ་ཟེར་གྱིས།། དུཿཁའི་ཚ་གདུང་
རྫོངས་ནུབ་ཀུན་བསལ་ནས།། རྣམ་དཔྱོད་ཀུ་མུ་ད་ཡི་འདབ་བརྒྱ་
གྲོལ།།། མ་རྒྱུར་འགྲོ་ཀུན་བཞེས་གཉེན་དེད་དཔོན་གྱིས།། ཐོས་
བསམ་སྒོམ་པའི་གྲུ་གཟིངས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས།། མཐུན་པའི་བསེར་
བུས་ཉེ་བར་རབ་བསྐྱུལ་ནས།། སྲིད་མཚོར་བསྒྲལ་ཏེ་ཐར་པའི་གླིང་
དུ་འགོད།། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་དར་ཞིང་རྒྱས།། ༄རྒྱལ་
དབང་མཆོག་གི་༄ཞབས་ཟུང་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན།། རྒྱལ་དང་ཆོས་
ཀྱི་སྲིད་ཟུང་མངའ་ཐང་རྒྱས།། རྒྱལ་ཁམས་དགའ་བདེའི་དཔལ་ལ་
རྟག་རོལ་ཤོག །ཅེས་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་ཡང་པར་བསྐྲུན་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་འབྲས་
རྒྱས་པ་ཇ་ཟུར་འཛམ་དབྱངས་སྤྲིན་པ་ནས་བསྐུལ་ངོར་གོང་གི་རྩོམ་པ་པོས་མཚམས་
སྦྱར་ནས་སྨྲས་པའོ།། །།

༄༅། །རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀུན་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

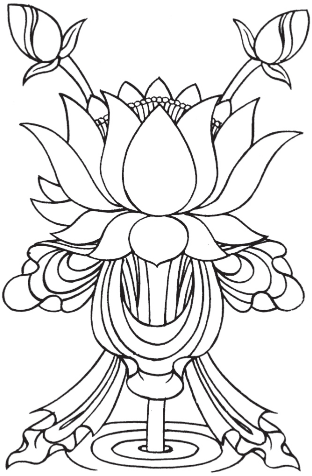

༄༅།། བླ་མ་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
གང་གི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན་གྱིས།།
བདག་བློའི་བུམ་པ་གང་བའི་དཔལ་སྟེར་བ།།
ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པར་ཕྱག་འཚལ་ནས།།
དེ་ཡི་གསུང་རྒྱུན་མདོར་བསྡུས་བྲི་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། རྟགས་སུ་བཀོད་པ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན་སྤྱིར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟགས་ཡང་དག་

གི་ལྟོས་གཞི་བཤད་པ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་བཤད་པ་དང་༑ ཁྱབ་པའི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་ཁྱོད་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་དེ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ན། སྒྲ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་སྐབས་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཁྱབ་པའི་ལྟོས་གཞི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བཤད་པ་དང༌། ཞར་ལ་མཐུན་དཔེ་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ངོས་བཟུང་བའོ།། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ལྟར་མི་རྟག་པས་མི་སྟོང་བ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག༑ དེས་སྟོང་བ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས༑ མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་

པོ༑ ཞེས་བྱ་གཉིས་པ། རི་བོང་རྭ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ། མཐུན་དཔེའི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཕྱིར་མཐུན་དཔེ་དང༑ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཞེས་པར་བྱའོ།། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་བརྗོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། དེ་སྐྱོར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར༑ དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐོར་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ལའང་སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས། རྗེས་ཁྱབ། ལྡོག་ཁྱབ་བོ།། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ། ལྗོན་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བ་ལྗོན་ཤིང་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྗོན་ཤིང་ཡིན་ན་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉིད་ཡོད་པའི་སྒྲར་མ་སྨོས་

པར་ཕྱིས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་ཁོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡང་སྒྲ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྩོལ་བའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ༑ གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ཡོད་པའི་སྔར་སློས་ཤིང་ཕྱིས་མ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པ་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྩོལ་མ་བྱུང་གི་བྲག་རི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་སྒྲ་ངག་སྒྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་ནང་དུ་མེད་པ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉིད་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་

བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤློག་མི་རྟག་པ་ཡིན༑ ནམ་མཁའ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྐྱོན་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལོག་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚིག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་རྩོལ་མ་བྱུང་གི་བྲག་རི་ལའང་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་དྲུག །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་

དང་༑ དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་གང་ཞིག །དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ལྔ། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག །རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྣང་གི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྐྱེན་ཡོད་དེ། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཚང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན། བུར་རོ་སྔ་མས་བུར་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། བུར་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་པ་ལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་འཕེན་པ། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་གཉིས། རྩོལ་བྱུང་དེ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་

གི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་འཕེན་པའི་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་དེ། དེ་ལྟར་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ༎ གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་བྱེད་པ་པོ་མི་འཕེན་པ་དེ༑ ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད༑ དངོས་པོ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། ཚོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཚོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན་དགག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དེ། ཚོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད༑ གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ལའང་། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་

རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་ལྟར་མི་རུང་བ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་༑ མི་སྣང་བའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། མི་སྣང་བའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་ལ་

ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་མི་སྣང་བའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ནི༑ མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མི་སྣང་བའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན༑ མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་བཅད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས༑ མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་བཀར་ན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་རུང་བས་ཁྱབ་པ་དེ། ཁྱོད་

དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་རུང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་གི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མེད་དགག་གི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་རུང་གི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་གི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་གི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་གི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཤིང་མེད་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་ཤིང་མེད་པ་ལྟ་བུ༔ གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་མེད་པ་ལྟ་བུ༔ གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དཔེར་ན་དུ་བས་དབེན་པའི་རྫོ་ར་བླ་གབ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། ཅོ་ན་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུའི་འབྲེལ་ཟླ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་མེད་པ་དེ། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུའི་འབྲེལ་ཟླ་དངོས་འབྲས་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དེ༑ དུ་བ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ།། ཞེ་ན་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དུ་བ་དང་དེ་བྱུང་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་སམ་སྙམ་མོ།།

གཉིས་པ་སྣང་རུང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གཉིས༑ མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་གི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྣང་རུང་གི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བེམ་པོར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་།

ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྒྲོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་འགལ་དམིགས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས། འགལ་འབྲས་འགལ་དམིགས། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་དྲུག །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མེ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་ཆོས་ཅན། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཆོས་ཅན།

གྲང་འབྲས་སྨྱུ་ལོང་བྱེད་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཞེས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ནི། གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། དེའི་ཁྱབ་བྱ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཞེས་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་སྡོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དཔེར་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་རོག་ཆོས་ཅན། འུག་པ་དང་གནོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཏེ། བྱ་རོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཕན་ཚུན་སྤྲངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་རྗེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕན་ཚུན་

སྤྱངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

༄ གཉིས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན༔ དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

༄ གསུམ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ

ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཆོལ་བའི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ༑ དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག༑ གང་ཟག་དེ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་ཆོལ་བའི་ངོར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཆོལ་བ་དེ་ལ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྐད་ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ངེས་པར་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན༑ མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད༑ བྱས་པ་དེ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན༑ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།

༄ བཞི་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཤད་

པ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གོ །དང་པོ་ནི། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ལུང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་སྒྲ་བྱུང་གྲགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གྲགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གྲགས་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་

པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། དེས་ན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སོགས་གསུམ་པོ་མི་འགལ་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་དག་པའི་ལུང་དེ་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་ཞེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་འདྲའི་ལུང་ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་འདྲའི་ལུང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༄ ལྔ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྒྲུབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །གཞི་དེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས

ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྒྲུབ་པའི་འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག། གཞི་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།། དེས་ན་མེ་དང་མེ་ཡོད་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ལ། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྲིད་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་མེད་འགར་ཁང་གི་སོལ་བ་དམར་འབར་བས་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

༄ དྲུག་པ་རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་

བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག། ཕྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་དེ། ཕྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ།།

༄ གཉིས་པ་རྟགས་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། འགལ་རྟགས་ལ་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས། སྒྲས་ཟིན་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༔ ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ་འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་ངག་ཏུ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་འདུས་བསགས་དེ། མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ། ཤེས་པར་འདོད་ན། པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ལེའུ་བཞི་པར་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ནཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

༄ གཉིས་པ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ཡང་མ་ངེས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེ། རང་

ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི༑ རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ལྟོས་གཞི་གཉིས་གང་རུང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཆ་ནས་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྲོག་ལྡན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་སྲོག་ལྡན་ལྟ་བུའོ།།

༄ གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོར། རྒྱུར་བཞིར་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ༔ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རི་བོང་རྭ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར༏ ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༏ ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།།

༄ གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་ངོར། ངག་སྨྲ་དེ་ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ༏། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས

གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀུན་མཁྱེན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གྲོལ་བའི་ངོར༑ ངག་སྨྲ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའམ་ལྷ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། ངག་སྨྲ་དེ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ལྷ་ལས་ཚེ་འཕོས་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།། ལྷག་ལྡན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པས་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པས་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་གཉིས། དང་པོའི་ངོར་བྱས་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡང་དག་ལྟག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། གཉིས་པའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག༑ དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ༑ རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས༑ ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། གཞི་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་ལ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བདུན་ནོ།། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར་དུ། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་

ཏེ། རི་བོང་རྭས་ཕྱུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། ལྔ་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། དྲུག་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། བདུན་པ་ནི། ལྡོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཤ་ཟའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། དྲི་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར། དྲི་ཟའི་

གླུ་དབྱངས་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། རྫ་བྱ་གང་ན་ཡོད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་ངོར། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུ་མ་ན་ཆོས་ཅན། རྫ་བྱ་ཡོད་དེ། རྫ་བྱས་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། བཞི་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།།

༈ གསུམ་པ་གྲོལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། སྔ་གྲོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། ཕྱི་གྲོལ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས། སྔ་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར། ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་པས་གྲངས་ཅན་པའི་ངོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟ་བུའོ།།

༈ གསུམ་པ་རྟགས་དཔེ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་དྲུག །རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དཔེའི་སྐྱོན། དཔེའི་

ཡོན་ཏན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ།། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ༏ མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད༏ དཔེར་ན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ། གཞི་ལ་སྦྱར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་འཛིན་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་གཉིས་

དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་དགག་གཞག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན། གཞན་དོན་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་འགལ་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡོན་ཏན་ཅན་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་དང་རྣ་བ་འགལ་ཡང་། མིག་ལྡན་དང་། རྣ་ལྡན་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ།། རྟགས་ཡང་དག་གི་འཇོག་བྱེད། རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འཇོག་བྱེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ།།། དེས་བྱས་རྟགས་སོགས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ།

གསུམ་པ་དཔེའི་སྐྱོན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འཇོག་བྱེད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་

ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ནོ།། བྱས་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་སྐྱོན་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ལྡར་སྣང་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་གནད་དུ་ངེས་པར་བྱའོ།། བཞི་པ་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་འཇོག་བྱེད་དེ༑ མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན༑ མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་འཇོག་བྱེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན། བྱས་རྟགས་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲེ།

ལྔ་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཚོགས་དོན་འཇོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས

སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཚོགས་དོན་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། ཚོགས་དོན་དེ་འཛོག་བྱེད་རང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། དེ་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ཡང་ཡིན། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལྟ་བུའོ།། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ།། དྲུག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་འཛོག་བྱེད། ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ལྟ་བུའོ།། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་འཛོག་བྱེད།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་དེ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་བྱས་རྟགས་ལའང་རིགས་འགྲེའོ།། །།

འདིར་སྨྲས་པ། ལུང་རིགས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་ངེས་པ་ཡིས།། ཕས་རྒོལ་བློ་ཡི་མུན་པ་མཐར་བྱེད་ཅིང་།། རྗེས་འཇུག་བློ་གྲོས་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་གཉེན།། དེ་ནི་མཚུངས་མེད་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ།། གང་དེའི་རིགས་གཞུང་དགོངས་ཟབ་རྒྱུན་ཆགས་སུ།། སློབ་པར་འདོད་ཀྱང་ཡིག་ཁུར་ཆེར་ལྕི་བས།། མ་ཐེག་ཡི་ཐང་ཆད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར༐ དམ་པའི་གཞུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་འདི་བསྒྲུན་ནོ།། གང་དག་གང་ཟག་ལ་རྟོན་ཆོས་ལ་མིན།། གནོད་སེམས་ཕྲག་དོག་གདོན་གྱིས་ཡིད་དཀྲུགས་པའི།། ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་ལ་ཕན་པ་དཀའ་མོད་ཀྱང་༏ གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་ཕན་པའང་སྲིད།། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བྱས་ནི།། རི་བོང་ཅན་གྱི་འོད་ལྟ་བུ།། དཀར་བ་གང་ཞིག་བསགས་པའི་མཐུས།། འཇམ་མགོན་བསྟན་པ་ཡུན་གནས་ཤོག༐ ཅེས་རྟགས་རིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཀུན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ། འབྲས་མི་ཉག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

༄༅། །བློ་རིག་གི་སྒོམ་ཚིག་ལྷང་དོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

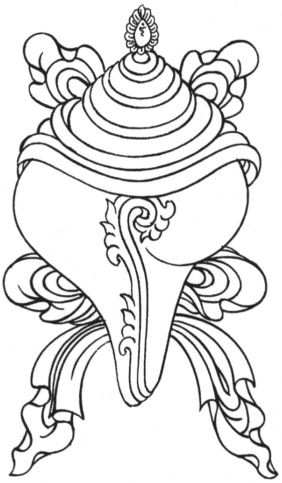

༄༅།། ན་མོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ། བློ་རིག་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།། ཡུལ་ཅན་བློ་དང་ཡུལ་གཉིས་ལས།། སྔྲིར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད༑༑ རང་ཡུལ་ཅི་རིགས་ལྡན་པ་ཡི།། དངོས་པོ་དེ་ཡིན་དབྱེ་བ་ནི།། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ།། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཀུན་དང་པོ་དང་༑༑ ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་དང་།། གང་ཟག་མཐའ་དག་གསུམ་པ་ཡིན།། བློ་ལ་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་དང་།། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི།། རིག་པ་བློ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། བློ་དང་ཤེས་པ་རིག་པ་དང་།། གསལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན།། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་མང་ཡོད་དེ།། རྟོགས་པའི་བློ་དང་མ་རྟོགས་བློ།། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་།། ཚད་མ་དང་ནི་ཚད་མིན་དང་།། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་བློ་གཉིས་དང་།། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་དང་།། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་སོགས་མང་།།

༈ རང་ཡུལ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་ལ།། རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་བློ་ཞེས་བྱ།། བློ་རིག་བདུན་ལས་མངོན་རྗེས་དང་།། བཅད་ཤེས་གསུམ་པོ་རྟོགས་པའི་བློ།། གཞན་བཞི་མ་རྟོགས་བློ་ཡིན་ལ།། དེ་ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས།། ཡིད་དཔྱོད་རྟོགས་བློར་གསུངས་པ་ནི།། ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ལ་དགོངས།། རྟོགས་ལ་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གཉིས།། རྣམ་པ་ཤར་དང་མ་ཤར་བར།། ཡུལ་དེ་རྟོགས་ལ་

རིམ་བཞིན་འདོད།། སྔེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྨུན་སེལ་ལས།། སྤྱིར་བཏང་ཚད་མས་དངོས་ཤུགས་དང་།། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་གིས།། དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གསུངས་པ་དེ།། དང་པོ་གོ་ཐོབ་རིགས་པ་དང་།། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ཡི་ལུགས།། ཡང་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི།། མངོན་རྗེས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་དགོངས།། ཚད་མིན་བློ་ཡི་དངོས་ཤུགས་ཀྱིས།། རྟོགས་ཚུལ་གསུངས་པའང་དེས་རིགས་འགྲེ།

༈ བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི།། ཡིད་དཔྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ།། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་དང་།། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་དང་བཅས་བདུན།། དེ་ཡང་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ།། གསར་དུ་ཞེན་པའི་ཚད་མིན་བློ།། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། དབྱེ་ན་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྒྱུ་མཚན་འགལ་བ་དང་།། མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་དང་།། ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི།། ཡིད་དཔྱོད་དང་བཅས་རྣམ་པ་ལྔ།། མཚན་གཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲ།། མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ཙམ་ལས།། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི།། འགལ་དང་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི།། རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་།། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ།། མི་རྟག་པ་རུ་འཛིན་པ་ཡི།། ཡིད་དཔྱོད་ལྔ་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།། བསྡུས་ན་གཉིས་ཏེ་དང་པོ་ནི།། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་།། ཡིད་དཔྱོད་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་ནི།། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་དོ།། ཐོས་བྱུང་

ཅམ་གྱི་གོ་བ་ནི།། ཕལ་ཆེར་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པས་ན།། དེ་རྒྱུན་བརྟན་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས།།

༈ སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡི་བློ།། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ནི།། གསལ་བར་སྣང་ཡང་མ་ངེས་པའོ།། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་དེར་གྱུར་པའི།། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་གསུམ།། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི།། གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ན།། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དོ།། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་ལ་ཡང་ལྔ།། ཡིད་ནི་གཞན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི།། སོ་སྐྱེའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས།། རེག་འཛིན་དབང་མངོན་བར་ལྔ་འམ།། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལྔའི།། སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ་འོ།། སོ་སྐྱེའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི།། ཡིད་མངོན་དང་ནི་རང་རིག་ཀུན།། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ།། འཕགས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ནི།། ཚད་མ་རིགས་པའི་རྒྱན་ལས་གསུངས།། དེ་འདྲའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི།། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅེར་བུ་པའི།། རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དང་།། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ།། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དང་།། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡི།། རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ལྟ་བུ་དང་།། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གི །སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ་མང་།།

༈ རྟོགས་བྱེད་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི།། རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།། དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གི །རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་

བཅད་ཤེས་དང་།། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི།། བཅད་ཤེས་དང་བཅས་གསུམ་དུ་ཡོད།། དང་པོ་ལ་ཡང་དབང་ཡིད་དང་།། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི།། བཅད་ཤེས་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད།། རིམ་བཞིན་དབང་མངོན་ལྔ་པོ་དང་།། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་༎ རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་རང་རིག་དང་།། སློབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི།། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་འོ།། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི།། དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི།། བཅད་ཤེས་སུ་ནི་འཇོག་ཀྱང་རུང་༎ གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡི།། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན༎ གསུམ་པ་མངོན་རྗེས་སོ་སོ་ཡིས།། དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་།། ཚད་མ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཞིན།། བསྡུ་ན་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་།། རྟོག་མེད་བཅད་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས།།

༄ ལོག་ཤེས་མཚན་ཉིད་རང་གི་ཡུལ།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློའོ།། དབྱེ་ན་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་།། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད།། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི།། ཞེན་རིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་།། རང་གི་འཛིན་སྣང་ལ་འཁྲུལ་བའི།། གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ།། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།། དང་པོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི །བདག་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་།། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ཡི།། དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན།། ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས།། ལོག་རྟོག་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་།། སྒྲོ་

འདོགས་གསུམ་པོ་དོན་གཅིག་དང་།། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཟེ་ཚོམ་ཡང་༎ རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས།།

༄ རང་གི་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ།། དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཟེ་ཚོམ་སྟེ།། དོན་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཆ་མཉམ་པའི།། ཟེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད་རིམ་པ་བཞིན།། སྒྲ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྟག་གམ་སྙམ་པ་དང་།། རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་བློའོ།། ཟེ་ཚོམ་ལ་ནི་རྩ་ཉོན་གྱིས།། ཁྱབ་པར་བཞེད་དང་ཉོན་མོངས་ཅན།། ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའང་ཡོད།།

༄ རང་མཚན་དང་ནི་སྤྱི་མཚན་གཉིས།། རིམ་བཞིན་སྣང་ཡུལ་བྱེད་པའི་བློ།། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྟོག་པ་འོ།། དེ་ཡང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི།། རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།། དབྱེ་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་དང་།། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི།། འཁྲུལ་རྒྱུ་བཞི་སྟེ་རྟེན་དང་ཡུལ།། གནས་དང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལའོ།། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས།། བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་དབང་མངོན་ཏེ།། དེ་ལ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས།། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་བར།། ལྔ་ཡོད་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་།། ཚད་མ་དང་ནི་བཅད་ཤེས་དང་།། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད།། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས།། བྱུང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིད་མངོན་ཏེ༎ གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་སོགས་ལྔ་ཡོད།། རྟོག་པ་དང་བྲལ་

མ་འཁྲུལ་བའི།། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ།། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་གོང་ལྟར་དུ།། ཚད་མ་ལ་སོགས་གསུམ་གསུམ་བཤད།། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི།། བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི།། ཏིང་འཛིན་བསྒོམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི།། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན།། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ནི།། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་གསུམ།། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རེ་རེ་ལའང་།། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་དང་གསུམ།། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ།། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་པོ།། ལོག་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ནི།། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།། དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བོ།། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས༑༑ ཞེས་གསུངས་དང་པོ་དྲུག་པོ་ནི།། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་།། ཐ་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་བློ།། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་སྟེ།། གོ་དོན་རིགས་རྒྱུན་སོགས་སུ་ཕྱེས།། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་།། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་བློ།། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག་གོ །

༈ དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་འཛིན་རུང་དུ།། འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པ་སྟེ༑༑ དབྱེ་བ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་།། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་གཉིས༑༑ མིང་སྦྱོར་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས།། བརྡ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་།། དོན་གཞན་ལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་།། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་

ཅན་གྱི།། རྟོག་པ་གསུམ་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་མང་།། གཞན་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི།། རྟོག་པ་གསུམ་ཡོད་དོན་རིམ་བཞིན།། སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་།། དོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་རྙེད་དང་།། བསམ་བྱུང་དོན་ལ་ཡང་ཡང་དྲུ།། འདྲིས་པའི་གོང་སའི་ཞེན་རིག་གོ།

༄ ཚད་མའི་གྲངས་ལ་མང་ཉུང་གི །ལོག་རྟོག་བྱུང་ཚུལ་འདི་ལྟ་སྟེ།༑ རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅེར་བུ་པས།། མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་ཙམ་འདོད།། གྲངས་ཅན་པ་ནི་མངོན་རྗེས་དང་།། སྒྲ་བྱུང་ཚད་མ་གསུམ་ཡིན་ཟེར།། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་གསུམ་སྟེང་།། དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་བཞི་རུ་འདོད། རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི་དེ་བཞི་དང་།། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དང་།། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་།། དྲུག་པོ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཟེར།། ཙ་རི་ཀ་པས་དེ་དྲུག་སྟེང་།། རིགས་པ་དང་ནི་མི་དམིགས་དང་།། ཞེས་གྲགས་པ་དང་སྲིད་པ་དང་།། སྙམ་སེམས་པ་ཡི་ཚད་མ་བཅས།། བཅུ་གཅིག་ཏུ་ནི་གྲངས་ངེས་ཟེར།། རང་ལུགས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས།། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི།༑ རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། དབྱེ་ན་མངོན་རྗེས་ཚད་མ་གཉིས།། གཞན་ཡང་རང་ལས་ངེས་པ་དང་།། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས།། སྒྲུབ་བརྗོད་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་དང་།། ངག་དང་ཤེས་པ་ཚད་མ་གསུམ།

༄ རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས།། ལྐོག་གྱུར་དོན་འཇལ་

རྗེས་དཔག་སྟེ།། དབྱེ་ན་དངོས་སྟོབས་གྲགས་པའི་དང་།། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་བཤད།། རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས།། དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།

༄ རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དོན།། གྲུབ་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི།། ངེས་པ་རང་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས།། འདྲེན་པའི་ཚད་མ་རང་ལས་དང་།། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན།། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི།། ཚད་མ་གཉིས་དང་རྗེས་དཔག་དང་།། དོན་བྱེད་སྣང་ཅན་གོམས་པ་ཅན།། གང་རུང་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལྔ།། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན།། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ།། སྒྲས་བརྗོད་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།། དང་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད།། མངོན་སུམ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་གསུམ།། སྣང་བ་རང་དང་བདེན་པ་གཞན།། སྤྱི་ནི་རང་དང་ཁྱད་པར་གཞན།། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ངེས་ཀྱི།། ཚད་མ་གསུམ་སོགས་བཤད་མོད་ཀྱི།། དངོས་བཏགས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་གཅེས།། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ།། ཚད་མས་ཁྱབ་ཀྱང་ཚོས་དེ་ལ།། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ།། དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས།། ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་ཞིབ་ཆ་དགོས།།

༄ ཡུལ་ལ་སྣང་གཟུང་ཞེན་འཇུག་བཞི།། སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཅིང་།། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི།། སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་སོགས་མ་གཏོགས།། ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྣང་ཡུལ་ཡོད།། ཞེན་ཡུལ་

རྟོག་པའི་སློས་ཚོས་ཏེ།། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཀུན་ལ་ཡོད།། འཇུག་ཡུལ་ཚད་མས་བཅད་དོན་ཏེ།། ཚད་མ་དང་ནི་དེ་ལྡན་གྱི།། སྐྱེས་བུ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན།། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་ལ།། སྣང་ཡང་དེ་ཡི་སྣང་ཡུལ་མིན།། དེ་བཞིན་དེ་ཡི་སྣང་ཡུལ་ནི།། ཞེན་ས་ཡིན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མིན།།

༄ དབང་མངོན་རྣམས་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དང་།། བདག་རྐྱེན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསུམ།། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ།། རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི།། རྐྱེན་དེ་དེ་ཡི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན།། མཚན་གཞི་དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ།། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ།། སྐྱེད་བྱེད་རྐྱེན་དེ་བདག་རྐྱེན་ཏེ།། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི།། བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད་དང་པོ་ནི།། དེ་ཡི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དང་ནི།། གཉིས་པ་མིག་དབང་ལྟ་བུ་ལོ།། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་གསལ་རིག་ཏུ།། སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི་གསུམ་པ་སྟེ།། དེ་ཡི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག །བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ལོ།། དེ་ཡིས་སྒྲ་འཛིན་སོགས་ལའང་འདྲ།། སེམས་ཅམ་ལུགས་ལ་བདག་རྐྱེན་དང་།། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཕལ་ཆེར་འདྲ།། དམིགས་རྐྱེན་ལ་ནི་དངོས་བཏགས་ཀྱི།། འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཡོད།།

༄ འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན།། ཡིད་མངོན་དང་ནི་དབང་ཡིད་གཉིས།། སྤེལ་

མར་སྐྱེ་དང་འགྲོས་གསུམ་དང་།། རྒྱུན་གྱི་ཡིད་མངོན་འདོད་ཚུལ་རྣམས།།། མི་འདོད་རང་ལུགས་དབང་མངོན་གྱི།། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་བཞེད།།

༈ རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཁྱད་པར་ཡང་།། ཐལ་ཆེར་གོང་སྨོས་ཤེས་པར་ནུས།། དབང་ཤེས་དང་ནི་མངོན་སུམ་གཉིས།། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན།། ཡིད་ཤེས་ལ་ནི་རྟོག་བཅས་དང་།། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།།

༈ སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི།། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས།། དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།། དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས།། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བར་དྲུག་ཡོད།། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ།། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ངེས་ལྔ།། དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་རྩ་ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་གཞན་འགྱུར་བཞིའོ།། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་དང་།། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ།། གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་དུ་ནི།། འགྲོ་ཕྱིར་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་འོ།། འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་དང་།། ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལྔ་པོ་ཡུལ།། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་ངེས་ཕྱིར།། ཡུལ་ངེས་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན།། དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད།། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་དང་།། གཏི་སྨུག་མེད་པའི་དགེ་རྩ་གསུམ།། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་སྦྱངས་བག་ཡོད་དང་།། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པར་མི་འཚེ་རྣམས།། གཉེན་པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་

ལྡན་སོགས།། ཅི་རིགས་སྒྲོ་ནས་དགེ་བ་འོ།། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་།། མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་དྲུག །རྩ་ཉོན་ཡིན་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་ནི།།། ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་འོ།། ཁྲོ་དང་ཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་འཚིག། ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་སྒྱུ་དང་གཡོ།། རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ངོ་ཚ་མེད།།། ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་མ་དད་དང་།། ལེ་ལོ་བག་མེད་བརྗེད་ངས་དང་།། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་བཅས།། ཉེ་ཤུ་རྩ་ཉོན་འཕེལ་སྐྱེ་དང་།། ཉེ་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སོ།། གཉིད་འགྱོད་རྟོག་དཔྱོད་གཞན་འགྱུར་ཏེ།། ཀུན་སློང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱིས།། དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན།། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འོ།།

༄ མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ།། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་བྱེ་སྨྲ་གསུམ།། མངོན་སུམ་ལ་ནི་དབང་ཡིད་དང་།། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་འདོད་དེ།། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན།། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ།། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས།། དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་དང་།། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞིར་བཞེད་དོ།།། འདིར་ནི་མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར།། ཐལ་ཆེར་ཀ་ང་གྲངས་ཙམ་ཞིག་བསྟན།། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་གོ་དོན་སོགས།། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་སོགས་ལ་ལྟོས།། །།

སྨྲས་པ། བློ་གྲོས་ཞིབ་མོས་བློ་རིག་གི།། བློ་ཡི་སྤྱ་རིས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།། བློ་རིག་སྡོམ་ཚིག་མདོར་བསྡུས་འདི།། བློ་བཟང་མིང་

ཅན་ཞིག་གིས་བཀོད༎ འདིར་འབད་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན༎ ལེགས་ཉེས་ལྟ་བའི་མིག་ཕྱེ་ནས༎ མ་ནོར་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཏེ༎ ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག ༑ཚུལ་འདི་ལྷག་བསམ་དགེ་བ་ཅན༎ དགེ་སློང་ངག་དབང་བཟོད་པ་ཡིས༎ མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཏེ་པར་དུ་བསྒྲུབས༎ འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་མཐུས༎ ཚེ་འདིའི་ཕ་མས་ཐོག་དྲངས་པའི༎ མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ༎ དཔལ་འབྱོར་རྟེན་བཟང་རིམ་བརྒྱུད་ནས༎ སྐུ་གསུམ་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །

༄༅།། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྒོམ་ཚིག་རིགས་
ལམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

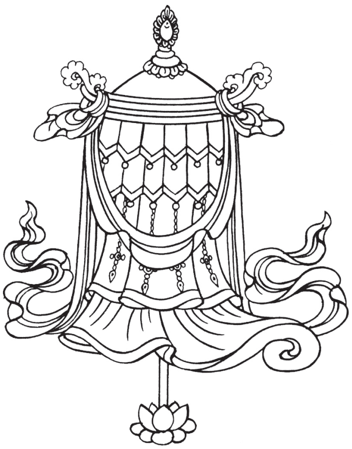

༄༅།། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་ཏོག །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་
གཅིག་མཁྱེན་པའི་གཏེར།། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་
དང་༔ ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད།། དེ་ཡང་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་
ལས༔ ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི།། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་
གསུམ་ཉིད།། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ།། གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྣང་དེ་ལས་གཞན།། ཞེས་གསུངས་ཚིག་ཀྲང་དང་པོ་ཡིས།། ཕྱོགས་
ཆོས་དངོས་དང་དེ་ཆས་ཁྱབ།། ཅེས་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་དང་།།
ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན།། གཏན་ཚིགས་ཞེས་པས་རྟགས་
དངོས་དང་།། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ཅེས་པས།། དབྱེ་བ་འབྲས་རང་
མ་དམིགས་དང་།། ཚིག་ཀྲང་གསུམ་པས་གྲངས་ངེས་པའི།། རྒྱུ་
མཚན་བསྟན་ཅིང་བཞི་པས་ནི།། ལྡོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྣང་བསྟན།། དེ་ཡང་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི།། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
དབྱེ་བ་ལ།། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས།། ཆོས་ཅན་དུ་
ནི་གཟུང་བ་དེ།། རྟོད་གཞིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་།། ཆོས་
ཅན་རྟོད་གཞི་དཔག་གཞི་གསུམ།། དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ།།
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དེ།། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཡིན༔ སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི།། དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་
ཆོས་གཉིས།། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་།། མཐུན་པར་སྟོང་

དང་མི་སྟོང་ལ།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེར།། མེད་
དང་གཞན་དང་འགལ་བ་ཡི།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་རྣམ་གསུམ་ཡོད།།
མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་པོ།། རེ་རེར་སྒྲ་བཤད་འཇུག་
གི་སྒོ།། གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའང་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཡིན་པ་ནི།། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། ཚུལ་གསུམ་ཞེས་
པ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་།། རྗེས་ཁྱབ་དང་ནི་ལྡོག་ཁྱབ་བོ།། ཕྱོགས་སྒྲའི་
འཇུག་གཞི་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
གྱི༑༑ ཕྱོགས་དང་དེ་འདྲའི་དཔག་བྱ་དང་།། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་འདོད་ཆོས་
ཅན་དང་།། དཔག་བྱའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་།། རྩོད་གཞི་དང་ནི་
དེ་སྒྲུབ་ཀྱི།། གཞི་རྣམས་དོན་གཅིག་རྣམ་གྲངས་ཡིན།། མཐུན་ཕྱོགས་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་པའི།། དངོས་ཟིན་ཕྱོགས་དང་དཔག་བྱ་དང་།།
བསྒྲུབ་བྱ་དཔག་བྱའི་ཆོས་དང་ནི།། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི།།
ཆོས་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། སྒྲོར་སྒོར་དེ་ཡི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་།།
ཕྱོགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་།། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཚོགས་དོན་
དང་༑༑ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི།། རྩོད་གཞི་དང་ནི་རྩོད་གཞི་
ཡི༑༑ ཁྱད་པར་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན།། དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་
བྱ༑༑ དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི།། ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་
ཡིན་ལ།། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བ།། ཚོགས་དོན་དེ་ཡི་ཡ་གྲལ་
ཕྱིར༑༑ བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན།། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་

མཚན་ཉིད་ཟུར།། བཞི་བཞི་སློས་པའི་བསལ་བྱ་ནི།། ཆོས་ཅན་ལ་ནི་འགོད་ཚུལ་དང་།། མཐུན་པར་ཡོད་པ་དང་ནི་ཉིད།། དེ་ལྟར་ངེས་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིས།། མ་གྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་རྣམས་སེལ།། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་།། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་དང་།། དེ་ལྟར་ངེས་པ་གཉིས་བཅས་བཞིས།། གཙོ་བོར་འགལ་རྟགས་སེལ་བ་ཡིན།།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་།། མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་བཅས་བཞིས།།། གཙོ་བོར་མ་ངེས་པ་རྣམས་སེལ།། དེ་ཡང་ཡོད་དང་ཁོ་ནའི་སྒྲས།། གཙོ་བོར་དོན་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་།། ངེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བློ་སྐྱོན་སེལ།། རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ།། ངོ་བོ་དང་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་།། སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས།། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་།། རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དྲུག །དང་པོ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ནི།། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་སྟེ་གསུམ།། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དངོས་སྟོབས་དང་།། ཡིད་ཆེས་པ་དང་གྲགས་རྟགས་གསུམ།། སྒྲུབ་ཚུལ་སྒོ་ནས་དོན་སྒྲུབ་དང་།། དོན་འབའ་ཞིག་དང་ཐ་སྙད་དང་།། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་དང་བཞི།། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི།། སྒྲུབ་རྟགས་དང་ནི་དགག་རྟགས་གཉིས།། འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ།། རྣམ་གཉིས་འཇུག་དང་ཁྱབ་བྱེད་གཉིས།། རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་དང་།། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་སོ།། དེ་དག་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་ཏེ།། དབྱེ་སྒོ་ཕྱི་མ་ལྔ་པོ་ལ།། འབྲས་བུ་རང་

བཞིན་མ་དམིགས་པའི།། རྟགས་གསུམ་ཕལ་ཆེར་སྦྱར་དུ་རུང་།། འབྲས་རྟགས་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།། ཆུ་སྐྱུར་ལས་ནི་ཆུ་ཤེས་ལྟར།། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གྱི།། རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས།། ཞེས་གསུངས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས།། དཔེ་ཡི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་བསྟན་ཅིང་།། ཕྱི་མས་དོན་གྱི་འབྲས་རྟགས་བསྟན།། དེ་དོན་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས།། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི།། གཏན་ཚིགས་ཞེས་གསུངས་འབྲས་བུ་ནི།། རྟགས་སུ་བཀོད་དེ་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ།།། འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ་དབྱེ་བ་ལ།། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་དང་སྔོན་སོང་སྒྲུབ།།། སྤྱི་སྒྲུབ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་།། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་དང་།།། རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་སྒྲུབ་དང་དྲུག །བཤད་དོ་གཞན་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ།། ཁྱབ་བྱེད་རྣམ་གཉིས་འཇུག་པ་གཉིས།། འབྲས་བུའི་རྟགས་སྦྱོར་ཕལ་ཆེར་ལ།། སོང་ཚོད་དང་ནི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི།། རྟགས་ཆོས་གཉིས་གཉིས་འཛོག་པ་ཡིན།། རྟགས་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མངོན་སུམ་དང་།། ཁྱབ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི།། ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་སྟེ།། དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་ཕྱུགས་གཅིག་དང་།། དབང་འབྲིང་གསུམ་དང་རྟུལ་པོ་ལྟས།། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

༄ རང་བཞིན་གྱི་ནི་རྟགས་ཡང་དག །མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་གང་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་བདག་

ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས། འཆད་པར་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་།། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་།། ཞེས་གསུངས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཆོས།། སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་དེ།། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན༑༑ དབྱེ་ན་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས།། རང་གི་ལྡོག་ཆོས་མི་འཕེན་པ༑༑ ཁྱད་པར་དག་པ་པ་ཡིན་ལ།། འཕེན་པ་ཁྱད་པར་ལྡོག་པ་པའོ།། འདི་ལ་ལྡོག་ཆོས་རྫས་གཞན་དང་།། རྫས་གཞན་མིན་པ་འཕེན་པ་གཉིས༑༑ ལྡོག་ཆོས་རྫས་གཞན་འཕེན་པ་ལ།། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འཕེན་པ་གཉིས།། རྒྱུ་འཕེན་པ་ལ་དངོས་སུ་དང་།། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་རྣམ་གཉིས་ཡོད།། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས་དེ་གཉིས་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྡོག་ཆོས་རང་དང་རྫས་གཞན་རྒྱུ་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྡོག་ཆོས་རང་དང་རྫས་གཞན་རྒྱུ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན། རང་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྡོག་ཆོས་རང་དང་རྫས་གཞན་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འཕེན་པའོ།། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། སྐྱེ་ལྡན་དང་། དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན་རྟགས་དེ་རྣམས་རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ལྡོག་ཆོས་རང་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་རིམ་བཞིན་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་འཕེན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ།། ཕྱོགས་ཆོས་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དང་།། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་འགའ་

ཞིག་གིས།། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལས་ངེས།། རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ལྡོས་མེད་དང་།། ལྡོག་ཁྱབ་གནོད་པ་ཅན་ལ་བརྟེན།།

༈ མ་དམིགས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ།། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ།།། མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན།། གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས།། འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན།། ཞེས་གསུངས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས།། མི་སྣང་བ་དང་ཕྱི་མ་ཡིས།། སྣང་རུང་རྟགས་དེ་བསྟན་པ་ཡིན།། བསྒྲུབ་ཆོས་མེད་དགག་སྒྲུབ་པ་ལ།། ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།། མ་དམིགས་རྟགས་ཡིན་དབྱེ་བ་ནི།།། མི་སྣང་བ་དང་སྣང་རུང་གཉིས།། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན།། ཕྱོགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ།། སྣང་མི་རུང་དང་སྣང་རུང་གིས།། མི་སྣང་བ་དང་སྣང་རུང་ཟེར།། དང་པོར་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་དང་།། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས།། མིང་མཐར་དགག་ཚིག་སྦྱར་བ་ཡི།། མེད་དགག་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ།། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།། དབྱེ་ན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ།། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ་དང་བཅས།། རྣམ་པ་བཞི་རུ་བཤད་པའང་ཡོད།། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་ཡི།། མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས།། གང་རུང་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ།། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་འོ།། སྐབས་འདིར་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ནམ།། ངོ་བོས་བསྐལ་པ་གསུམ་

དུ་བཤད།། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ།། དབྱེ་ཚུལ་མང་ཡང་རང་ལུགས་ནི།། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་།། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དྲུག་བཅས་བཅུའམ།། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ།། གཅིག་བཅས་དགག་རྟགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ།། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་ན།། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གང་དུ་ཡང་།། དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་ཞེས།། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ།།

སྤྱིར་ན་དགག་རྟགས་དབྱེ་བ་ལ།། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ།། ཕྱོགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ།། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན།། སྣང་མི་རུང་དང་སྣང་རུང་གིས།། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བས་དངོས་ཟིན་ལྟར།། མི་སྣང་བ་དང་སྣང་རུང་གི །མ་དམིགས་པ་ཡི་རྟགས་གཉིས་ཡོད།། ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དགག་རྟགས་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དང་བཞི།། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དག །ཅེས་སོགས་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་བསྟན།། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་གསུམ་བཤད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་།། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་ནི།། དངོས་བསྟན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་།། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་གཉིས་དང་ནི།། རྒྱུ་

དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི།། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བཅས༑༑ སྤྱོད་བྱེད་སྒོ་ནས་བཞི་རུ་དབྱེ།། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིར་རྒྱ་བས་དངོས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་བསྟན་པ་ནི། ཞེས་དང་། བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་སྙིང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡི།། འབྲེལ་ཟླའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་དང༑༑ རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང་།། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་དམིགས་ཏེ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་བཅས།། ཡན་ལག་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དུ་བཤད།། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་གསུངས། དགག་རྟགས་འཇུག་ཚུལ་སྒོ་ནས་ནི།། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་དང༑༑ རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་འགལ་འབྲས་དམིགས།། འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་རྒྱུ་དང་ནི།། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ༑༑ ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་ནི།། བརྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དྲུག །གོང་སྨོས་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ།། བཞི་བཅས་དགག་རྟགས་བཅུར་དབྱེ་བ།། རྣམ་ངེས་སུ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན།། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིར་ངེས་པས། རྣམ་ངེས་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སེམས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྙིང་པན་

ཚུན་སྲུངས་འགལ་ལ།། བརྟེན་པ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཅིག་ཏུ།། རིགས་ཐིགས་ལས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།། རིགས་ཐིགས་ལས། འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་སྟེང་དུ་མི་སྣང་བའི།། འབྲེལ་ཟླའི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སྡེ་གསུམ།། བསྟན་པས་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན།། གྲུབ་ཆེན་ཛེ་ཏཱ་རི་དང་ནི།། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། མི་དམིགས་པ་འདི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བཅུ་དྲུག་བཀོད་པ་ལས་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་བཤད་དོ།། ཐར་འབྱུང་སྦས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ནས།། རྟོག་གེ་སྐད་ལས། འདི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཙང་ནག་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་དང་༎ ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་བཞེད་པ་ལྟར།། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས༎ རང་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི།། དེ་ལྟར་རིམ་པར་སྦྱར་བ་ཡི།། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི།། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ཡང་།། བཞི་བཅས་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་དང་།། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་བཞི་དང་བཅས།། དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ཡིན།། འདི་ནི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ།། མཁས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ།། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ།། འགལ་དམིགས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན།། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་

ཆེན་ལས། དགག་རྟགས་བཅུ་པོ་འདི་ལས་མང་བར་འདོད་པ་ནི་རྟོག་པས་སྤྲོ་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་༑ འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ལ་འགལ་དམིགས་དྲུག་སྟེ་བཅུ་པོ་དེར་མ་འདུས་པར་གཞན་འདོད་པ་བཀག་གོ། དེ་ནི་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི།། བཞི་ཚན་དང་པོའི་གསུམ་པ་དང་།། བཞི་ཚན་གཉིས་པའི་བཞི་པ་དང་།། བཞི་ཚན་གསུམ་པ་དང་བཅས་པའི།། དྲུག་པོ་དོར་བའི་ལྷག་མ་ཡིན།། ཁ་ཆེ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་དང་།། ལོ་ཆེན་དང་ནི་ཕྲུང་སེང་གིས།། འགལ་དམིགས་བཞི་ཚན་བཞི་བཤད་དེ།། གོང་སྨོས་འགལ་དམིགས་བཅུ་གཉིས་སྟེང་།། རང་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པ་བཞི་བཅས།། རྟགས་སྦྱོར་འདི་བཞིའི་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། མེ་རྒྱུས་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གཞིར། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་རྣམས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ།། འགལ་དམིགས་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་།། དེ་ལ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ།། བཞི་བཅས་ཉི་ཤུའང་འདོད་མོད་ཀྱི།། འདི་ཡི་རྒྱུ་རྟགས་བཞི་པོ་དེ།། རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རྩ་འགྲེལ་དང་།། རིགས་གཏེར་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་དང་།། རྣམ་བཤད་སོགས་དང་འགལ་བས་ན།། རང་གི་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན།། ཡན་ལག་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི།། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་དང་།། འགལ་ཟླ་དམིགས་

པ་བཅུ་གཉིས་བཅས།། གོང་དུ་བཤད་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་།། ཕན་ཚུན་
སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི།། ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པ་དང་།།
ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པ་གཉིས།། མི་སྣང་བ་ཡི་དགག་རྟགས་
གསུམ།༑༑ བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡིན།། ཀླཽ་ན་ཤླཱི་དང་ལོ་ཆེན་
སོགས།༑༑ ཉེར་གཅིག་སྟེང་དུ་རྒྱུ་རྟགས་བཞི།། བསྟན་ནས་དགག་
རྟགས་ཉེར་ལྔར་འདོད།། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ཉེར་གཅིག་སྟེང་།།
རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་།། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་འགལ་བ་ཡི།།
ཁྱབ་བྱའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི།། མཚན་གཞི་རིམ་བཞིན། ཤར་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞིར། གྲང་རེག་སྐྱོར་བཞི་
མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའོ།། བསྟན་པས་ཉེར་ལྔ་འདོད་རུང་གསུངས།། དེ་ལྟར་
དབྱེ་སྒོ་བཅུ་གཅིག་ལས།། གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་དང་།།
ཉེར་གཅིག་ཉེར་ལྔའི་དབྱེ་བ་ལྔ།། དགག་རྟགས་སྤྱི་ཡི་དབྱེ་བ་དང་།།
བཞི་བརྒྱད་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་དང་།། བཅུ་དྲུག་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་དྲུག །
སྣང་རུང་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འདོད།། ཀླཽ་ན་ཤླཱི་དང་ལོ་ཆེན་ལུགས།།
རྒྱུ་རྟགས་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡི།། བཅུ་དྲུག་ཉི་ཤུ་ཉེར་ལྔ་ཡི།། དབྱེ་བ་
རྣམ་གསུམ་དོར་བྱ་ཡིན།། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས།།
བཞི་པོ་བསྟན་པའི་བཅུ་དྲུག་དང་།། ཉི་ཤུ་ཉེར་ལྔའི་དབྱེ་བ་གསུམ།།
རང་གི་ལུགས་ལ་འདོད་ཀྱང་རུང་།། ཟབ་གསལ་རྣམ་དཔྱོད་ཟླ་ཞིབ་

ཀྱིས༑༑ རྟོགས་དཀའི་དགག་རྟགས་དབྱེ་བ་རྣམས།། མ་འདྲེས་གསལ་
བར་ཕྱེ་བ་འདིར།། དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་དགྱེས་དགུར་རོལ།།
བསྒྲུབ་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་ནི།། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་
དང་༑༑ ཤིན་ལྐོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་དང་།། འདོད་པས་བཞག་པ་
ཙམ་གྱི་ཆོས།། སྒྲུབ་བྱེད་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན།། བསྒྲུབ་ཆོས་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག །སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་རྟགས།། དོན་
གྲུབ་རྟགས་དང་དེ་ལྟར་དུ།། མཚོན་བྱ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།། ཐ་སྙད་
སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡིས་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པ་དང་།། འབའ་ཞིག་
སྒྲུབ་སོགས་མཚོན་པར་ནུས།། སྦྱོར་སྐོར་དེ་ཡི་བསྒྲུབ་ཆོས་ལ།།
མེད་དགག་བཟུང་བ་དགག་རྟགས་དང་།། མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་
གཉིས༑༑ གང་རུང་བཟུང་བ་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན།། མཐུན་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་
བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན།། རྟགས་དེས་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། བསྒྲུབ་བྱའི་
ཆོས་ལ་རྟགས་དེ་ཉིད།། ཡིན་མིན་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི།། རྣམ་གཉིས་
འཇུག་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ།། དེ་ནི་ཡིན་འགོད་དབང་དུ་བྱས།། ཡོད་
འགོད་དེ་ཡིས་རྟོགས་པར་ནུས།། གཞན་གྱིས་བཀོད་ལ་མ་ལྟོས་
པའི༑༑ བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་རྟགས།། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡིན་ལ།། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་ལ།། ལྟོས་པའི་བསྒྲུབ་
བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས།། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གསུངས།། དེ་
ཡང་ཐོས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱི།། རྗེན་རྟགས་ལ་ནི་གཞན་དོན་དང་།།

བསམ་བྱུང་གི་ནི་རྟེན་རྟགས་ལ།། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཞེས་བྱ༑ རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བ་ཡི།། ཚད་མས་དྲངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ག །ཅིག་ཅར་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ནི།། རྟགས་འཛིན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན།། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོར་ངེས་རྗེས་སུ།། དུས་གཅིག་དྲན་པར་བྱ་བའི་ཆེད།། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་ཡིན།། རང་གིས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་པོ།། ལྷག་ཆད་མེད་པར་གསལ་བྱེད་ངག །གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན༑ དེ་དང་རྟགས་ཚིག་ཡང་དག་དང་།། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དོན་གཅིག་གོ །སྒྲ་བཤད་སྨྲ་པོ་རང་ལས་གཞན།། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་བྱེད་པས།། གཞན་དོན་ཞེས་བྱ་རྗེས་དཔག་ཏུ།། བཏགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་སྟེ།། རྒྱུ་མཚན་རང་འབྲས་རྗེས་དཔག་གི །རྒྱུ་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས།། དགོས་པ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་ཡི༑ ནུས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཕྱིར་དང་།། གནོད་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན་ཕྱིར།། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི །ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་ཕྱིར།། རྟགས་ཚིག་ཡང་དག་ཅེས་བྱ་འོ།། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པའི་ངག །ཡིན་ཕྱིར་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གོ །དབྱེ་ན་ཆོས་ནི་མཐུན་སྦྱོར་དང་།། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གཉིས།། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ།། ཡོད་པར་དངོས་སུ་གོ་བྱེད་དང་།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ནི།། ཁོ་ནར་དངོས་སུ་གོ་བྱེད་ངག །རིམ་

བཞིན་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ།། ཡན་ལག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན།། དམ་
བཅའ་ཕྱོགས་ཆོས་དཔེ་དང་ནི།། ཉེར་སྦྱོར་དང་ནི་མཇུག་སྡུད་དེ།།
ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་སྒྲུབ་ངག་ནི།། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་མཇུག་སྡུད་
དང་༑༑ ཉེར་སྦྱོར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཟློས་ཤིག །ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་མ་
ཚང་བས།། ལྷག་ཆད་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།། སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་
ངག་ཡང་དག་མིན།། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡི།། དངོས་ཀྱི་
བསྟན་བྱ་གཏན་ཚིགས་དང་།། ཤུགས་ཀྱི་བསྟན་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ།།
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ།། བརྟེན་ནས་གོ་བྱའི་ཆོས་
གང་ཞིག །ཕྱོགས་པ་གཉིས་ལ་གནས་པ་དེ།། རྟགས་ཡང་དག་གི་
བསྒྲུབ་བྱ་ཡོ།། དབྱེ་ན་རང་དང་གཞན་དོན་གྱི།། རྟགས་ཡང་དག་གི་
བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས།། དང་པོ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར།། ཚུལ་གསུམ་ཚང་
བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན།། ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་དང་།། རིགས་
གཏེར་གསུངས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།། ལྟོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྣང་ནི།། སྦྱོར་སྐོར་གཅིག་ལ་མཚོན་བྱུར་ན།། རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་
ཚུལ་གསུམ་མིན།། རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན།། མ་གྲུབ་
འགལ་དང་མ་ངེས་གསུམ།། རྟགས་བཀོད་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ།།
མ་གྲུབ་པ་ཡི་རྟགས་ཡིན་ལ།། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་དང་བློ།། གོལ་བ་ལ་
ལྟོས་མ་གྲུབ་གསུམ།། དང་པོ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དང་།། ཆོས་ཅན་གྱི་ནི་
ངོ་བོ་དང་།། གཞི་རྟགས་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བ་དང་།། རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་

གཅིག་ཆོས་ཅན་དང་།། ཆོས་ཅན་གྱི་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ།། རྟགས་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་ལྟ།། གཉིས་པར་ཆོས་ཅན་དང་ནི་རྟགས།། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་འབྲེལ་བ་ལ།། ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་གསུམ།། གཞི་རྟགས་གཞི་ཆོས་ཆོས་རྟགས་རྣམས།། ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།། ཞེས་འདོད་ལ་ལྟོས་གསུམ་དང་བཅས།། བློ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་དྲུག། རྒོལ་བ་ལ་ལྟོས་གསུམ་ཡིན་ཏེ།། སྔ་རྒོལ་དང་ནི་ཕྱི་རྒོལ་དང་།། གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མ་གྲུབ་པའོ།། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱུན་ལྟར་ན་ནི།། ཐ་དད་མེད་པ་གསུམ་དང་བཅས།། དོན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་བརྒྱད།། ཞེས་འདོད་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད།། འགལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ནི།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའོ།།། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ངོ་བོ་དང་།། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར།། སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་བཞི་ཡིན་ནོ།།། མ་ངེས་པ་ཡི་རྟགས་ཞེས་པ།། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་འབྲེལ་ནི།།། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ནི་མ་ངེས་པའོ།། དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས།།། ཕྱོགས་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས།། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས།། གང་དུ་ཡང་ནི་མ་མཐོང་བ།། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ།། དབྱེ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་དང་།། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་ནི་གཉིས་ཀ་དང་།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་།།། གཉིས་ཀར་མ་མཐོང་རྣམ་གསུམ་ཡོད།། གོང་ལྟར་ཕྱོགས་ནི་

གང་རུང་ལ།། མཐོང་བ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཏེ།། དབྱེ་ན་གཉིས་ཀར་
མཐོང་ཙམ་དང་།། དེ་བཞིན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཞིང་།། མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་དང་།། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་བཅས་གསུམ།།
ཡང་ན་བཞི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར།། ཁྱབ་བྱེད་དང་ནི་རྣམ་གཉིས་
དང་༑༑ དེ་བཞིན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
ཁྱབ་བྱེད་དང་།། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་བཅས་སོ།། ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ནི་
ཐེ་ཚོམ་གྱི།། ལྷག་མ་ལྡན་ཕྱིར་ལྷག་ལྡན་ཏེ།། མ་ངེས་རྟགས་དང་
དོན་གཅིག་ཡིན།། རིགས་རྒྱུན་ལྷར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར།། ངེས་པ་
དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་དང་།། གང་རུང་ལ་ངེས་ལྷག་ལྡན་ཏེ།། དེ་ཡང་
མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་ནས།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅན།། ཡང་
དག་ལྷག་ལྡན་ཞེས་པ་དང་།། བཟློག་པ་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ཡིན།།
ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས་བཤད་པའི།། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་
ཚིགས་དགུ།། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ།། སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་དུང་སྒྲ་
དང་༑༑ སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་དུང་སྒྲ་དང་།། དུང་སྒྲ་དུང་སྒྲ་སྒྲ་དང་བཅས།།
དགུ་པོ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན།། རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་དང་།།
བར་དུ་རྟག་པ་རྣམ་གསུམ་དང་།། རྩོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །དེ་
དགུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་།། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་།།
བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་།། མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན།།
དེ་དགུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འོ།། དང་པོ་གསུམ་པོ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ།།

ཁྱབ་བྱེད་གཞིར་བཞག་མི་མཐུན་ལ།། ཁྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་རྣམ་གཉིས་འཇུག །བར་པ་རྣམ་གསུམ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ།། གཏན་མེད་གཞིར་བྱས་མི་མཐུན་ལ།། ཁྱབ་བྱེད་གཏན་མེད་རྣམ་པ་གཉིས།། ཐ་མ་གསུམ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ།། རྣམ་གཉིས་འཇུག་པ་གཞིར་བཞག་ནས༔ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་།། གཏན་མེད་དང་ནི་རྣམ་གཉིས་སོ།། དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས།། ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་།། རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་།། རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་།། ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་འདི་རྣམས་རང་རང་གི །ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡི།། རྒོལ་བའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག །དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་འཁོར་ལོ་ཡི།། སྒྲས་ཟིན་རྟགས་སྦྱོར་འགའ་ཞིག་ལ།། ཚིག་སྐྱོན་འཇུག་ཕྱིར་དོན་ཐོབ་ནི།། རིགས་པས་དཔྱད་དེ་ཞིབ་ཆ་དགོས།། གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་བཞིར་འདུས་ཏེ།། ཡང་དག་དང་ནི་འགལ་རྟགས་དང་།། དངོས་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེ།། སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་དང་།། ལོགས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཏེ།། ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ།། དབུས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ།། རྟགས་ཡང་དག་གི་གོ་ལས་རྣམས།། ཤེས་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བསྟན།། ཡང་དག་དང་ནི་ལྟར་སྣང་གི །རྣམ་དབྱེ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་ཆེད།། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགའི།། རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་

ཡིན༑༑ ངེས་ན་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད་རྣམས།། ཡང་དག་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ༑༑ བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་རབ་ཕྱེ་ནས།། སྐུ་གསུམ་གླིང་དུ་བགྲོད་པར་མཛོད།། དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་ཡི།། སྨོན་ཚིག་གསལ་བའི་མེ་ལོང་འདི།། དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས།། སྦྱར་བ་ཀུན་ལ་ཕན་གྱུར་ཅིག ། །།

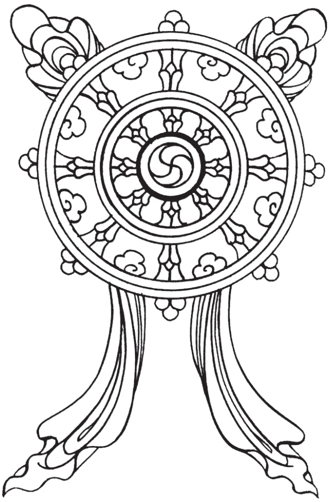

༄༅ དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀྱང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅ དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་བ།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་དགེ་སློང་
དམིགས་བསལ་ཐུན་མོང་།

༡ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ཡར་འགྲོ།
༢ དགེ་སློང་གྲགས་པ་སྨོན་ལམ།
༣ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ཟླ་གྲགས།
༤ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས།
༥ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་མགོན་པོ།
༦ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ལེགས་གྲགས།
༧ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ཀླུ་སྒྲུབ།
༨ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཡར་འཕེལ།
༩ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
༡༠ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་།
༡༡ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་མི་ཕམ།

དགེ་བཤེས་ཕུགས་རམས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས།

ཊོ་བའི་ཝེལ་ཀི་སན་དང་སྐུ་ཞབས་རོལ་བི་ནང་མི།

Tobi Wilkinson and Mr.Rob family

སློབ་གཉེར་བ་རྣམ་པར་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་བསྡུས་གྲྭ་དང་བློ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་བཞིན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་སྐབས། དད་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་གོང་གསལ་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གནང་བར་སྙིང་ནས་ཡི་རང་དང་བཅས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ནོ།།

༄། [illegible]

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།

སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།

ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། ཀླངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན། ༢༠༢༡ ལོའི་དགེ་སློང་དམིགས་བསལ།

དཔར་ཁང་། ནོར་བུ་ཀྲར་ཕྱིག དིལླི་གསར་པ།

དཔར་ཐེངས་དང་པོ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢

དཔར་གྲངས། ༡-༥༠༠

དེབ་ཚད། 13.97 cm x 21.59 cm

ཡིག་གཟུགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།

ཡིག་གྲངས། ༣༠༠༠༠

མཉེན་ཆས། Adobe InDesign CS3

རྒྱབ་ཤ། དཀྱུས་མ།

སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་། ལྔ་བཅུ་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས། ༩༧༨ ༩༣ ༨༤༨༣༩ ༦༩ ༧

རིན་གོང་། ཧིན་སྒོར། 250/